

വിജയോദയം കവ്യം

പന്തളം ഈ കോളവർമ്മത്തമ്പുരാൻ.

123

മുഖവുര.

കാവ്യകലാകോവിദന്മാർ പുരാണേതിഹാസങ്ങളെത്തന്നെ സ്വകവിതയ്ക്കു വിഷയമാക്കുന്നതു പ്രായേണ രുചിക്കാതെ തീർന്നിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തിൽ “യദിക്ഷുണ്ണം പൂർവ്വേരിതിജഹതി” ത്യാഗ്നി പദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലിയതുകൊണ്ട് ആധുനിക പണ്ഡിതന്മാർ തൃപ്തിപ്പെടുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. “ഭിന്നരുചിർമിലോകഃ” എന്നുള്ള കാളിദാസസൂക്തിക്കു മറ്റൊരു കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുവാൻ സർവ്വസമ്മതമായ ഒരു ഇതിവൃത്തത്തെ കല്പിക്കുന്നതും സുഖസാധ്യമല്ല. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ ഗതിവിഗതികൾക്കു കൂടി അല്പം ഭേദംവരുത്തിയാൽ നന്ന് എന്നഭിപ്രായപ്പെടുന്ന പുതുപരിഷ്കാരികളോടു നമോവാകും പറയുകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. കവിതയിൽ ചക്രവാകത്തെ സ്വീകരിച്ചുകൂടാ. നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം താമരയും, ചന്ദ്രനും കടക്കാതെ സൂക്ഷിക്കണം എന്നും മറ്റും സിലാന്തിക്കുന്നവരെയും അനുസരിക്കാഞ്ഞാൽ സർവ്വസമ്മതത്തിന്നു ഹാനി സംഭവിക്കുമല്ലോ. ഘടോൽക്കചവധം കവിത നന്ന്. അതിൽ ഗ്രാഹ്യഭാഗമൊന്നുമില്ല. കുംഭാഭ്യസ്ഥവധത്തിലെ നായകനു പുതിയ പരിഷ്കാരം പോരാ. ഒന്നു അത്ഥം ക്ലിഷ്ടമായിപ്പോയെങ്കിൽ മറ്റൊന്നു വിരളാത്ഥം. ഇങ്ങനെ ഭാഷാസമ്മിശ്രമായിട്ടേ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞു കേൾക്കാറുള്ളൂ. സന്ദർഭാനുസരണങ്ങളായ രസങ്ങളെ സ്റ്റരിപ്പിക്കുക, അതാതു രസങ്ങൾക്കനുസരിക്കുന്ന പദങ്ങളെ തിരിഞ്ഞുവക്കുക തുടങ്ങിയുള്ള പ്രശസ്തകവനസാമന്ത്രികാണിക്കുന്നതിന്നു സർവ്വതോമുഖമായ പ്രതിഭാവിഭാസം സിദ്ധിച്ചവർക്കു സാധിക്കയുള്ളൂ. ശാസ്ത്രം പഠിച്ചവർക്ക് കവനരീതി ഇന്നവിധത്തിൽ വേണമെന്നു വാക്കിൽ പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കുന്നതിന്നു സാധിക്കാമെങ്കിലും പ്രയോഗരൂപേണ അങ്ങനെ ബോധ്യം വരുത്തുന്നത് ക്ഷിപ്രസാധ്യമല്ല. അതിനാൽത്തന്നെയാണു്

‘അദ്യംപി തത്തുല്യകവേരഭോവാദനാമികം സംസ്ഥവതീ ബഭ്രുവ’ എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ ഒരു കവനത്തിന്നും നല്ല അഭിപ്രായം പറയുന്നതു തന്റെ പാണ്ഡിത്യത്തിന്നു മതി

താകുന്നതല്ല എന്നാണ് ഒരുമാതിരി കാവ്യപരിശാധകന്മാർ
ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഭാഷപ്രഖ്യാപനത്തിലായാലേ തന്റെ
സാമർത്ഥ്യം വെളിപ്പെടുകയുള്ളൂ.

പ്രതിബിംബഗ്രാഹ ശക്തി:

എന്നാണ്‌ല്ലോ അഭിയുക്തവചനം. സമ്പ്രകാരേണ നോക്കിയാലും ഒരു കവിതയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം തൽകർത്താവിനു വിജയകരമല്ലായെയാണു പ്രായേണ കണ്ടുവരുന്നത്. കവിതയിൽതന്നെ ചില ദോഷാംശങ്ങൾ സഹജങ്ങളായിരിക്കെ വാസ്തവത്തിൽ ആരേയും കുററപ്പെടുത്താനമില്ല.

വശ്യവാക്കുകളായി കൈരളിയുടെ ഭാഗ്യസ്വന്തമോതു ഭൂതന്മാരായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഭിനവകാളിദാസപാണി നിപ്രഭുതിമയാശയന്മാരെ എല്ലാവരും ഒരുപോലെ ആദരിക്കുന്നുമുണ്ട്. ആ സ്ഥിതിക്കു മററുള്ള കവികൾ അടങ്ങിയിരിക്കയാണു വേണ്ടതു്. എന്നാൽ,

“തുകസ്തു രമ്യം വദന്തിതി മതപാ വഹന്തി മൌനം വിഹഗം: കിമന്യു”
എന്നു അവാക്യം സമാധാനിക്കാനും വകയുണ്ടു്.

വിജയോദയം കാവും ഖണ്ഡശഃ കവനകൌമുദിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അക്കാലത്തിൽ ഇതിനെ ഒരു മിച്ചപ്പേര് ഒരു പുസ്തകമാക്കണമെന്നുദ്ദേശിച്ചിരുന്നില്ല. ഇപ്പോഴും ഇങ്ങനെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നു എനിക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചില സൂഘത്തുള്ള ഒരു അപേക്ഷ (അല്ലെങ്കിൽ) നിർബന്ധം ഒന്നുമാത്രമാണ് എന്നെ ഇതിലേയ്ക്കു ഉദ്യമിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഇനിയും ഇത്രമാത്രമേ എനിക്ക് ഇവിടെ പറയാനുള്ളൂ.

“ഗുണാനുഗ്രഹം ണുതു ഖലാസ്താതഃ കിം
 ഗ്രഹം ണുതു ഭോഷാനപി വാ തതഃ കിം
 അപി വൃതിസ്താമുദയം തതഃ കിം
 ഗുണോപി ഭോഷോ യദി ദൃസ്തവം തൽ.”

പന്തളം,
എ-എ-എറൻറ.

ത: കിം
ദണ്ഡം തൽ."

ശ്രീ

വിജയോദയം കാവ്യം.

ഒന്നാം സർഗ്ഗം

പുരമഥനപുരാണപുണ്യപുര-
സ്തരദതി ചാരുഫലായിതാംഗയജ്ഞി
നിരവധികരുണാപയോധി ഭവ്യം
മുരഹരസോദരി സാദരം തരളൈ.

മ

നമദമരകിരീടകൂടകോടി-
ഭൃമണിലസന്മണിരഞ്ജിതാംബ്രിപീഠൻ
സുമഹിതസകലാത്മദാനദക്ഷൻ
സുമശരവൈരി സുഖം തരളൈ മേന്മേൽ.

വ

കുരുക്ഷലകലശാംബുരാശിയിൽ സ്വ-
സ്തരുരൂപി തഞ്ചിന പഞ്ചപാണ്ഡവന്മാർ
പുരുബലികൾ പുരസ്ത്രിയോടുമൊന്നി-
ച്ചൊരുഗുഹനത്തിലഹോ വസിച്ചിരുന്നു.

ന

അതികമതികളായ നൂറുപോർ തൻ-
ചതിയിൽ വെടിഞ്ഞെങ്കിലും പ്രഭുപ്രതാപം
ധൂതിയൊടു നിജസത്യമോത്തുതാന-
ക്ഷിതിപവരിച്ചു വനാന്തരത്തിൽ വാണാർ.

ര

ദിനമനു ശുചിരാജസുയയാഗാ-
ഭൃനവധി സൽക്രിയ ചെയ്ത ധർമ്മജാതൻ
മനമുരുക്കിവസിച്ചു ഭീതിയേകം
വനഭൂവി ഭവ്വിധിയോഗമാർക്കുനീക്കാം?

ഉ

ശുചിയൊട്ടു മണിഭാജനത്തിൽ നാനാ-
 തവിരുചിരം മധുരാനാമസാദിച്ചോൻ
 സുചിരമഥ വെറുക്കിഴങ്ങുസാല-
 തപചി നിചിതം ക്ഷിതിഭുക്കുമാർ ഭുജിച്ചു.

സ

~~കളപമണിപ്രകാശനോദ്യത്-~~
 കളകളമേളിതഗീതി കേട്ടുറക്കം
 കളയുമവനിട്ടതു കണ്ണടിത്താം
 കളഭംലഭാരദിതത്തിലാത്തി നേടി.

െ

നവപ്രിയമുക്തോപേന്ദ്രം
 നവമലസന്മൃദശയ്യയിൽ കിടന്നോൻ
 ധവളഹിമജലാർദ്രം ദ്രി ധാരാ-
 ധവനതികർശനമക്കിടക്കയാക്കി.

വ

ദ്വിജകലശതഭുക്തശേഷമന്നം
 സുജനഗണാഗ്രണി ഭുക്തിചെയ്തു മന്നം.
 ദ്വിജതതിപരിഭുക്തശിഷ്ടപക-
 പ്രജമടവിതടഭൂവിലും ഭുജിച്ചു.

ൻ

മദകരിതതി കഞ്ചുകിപ്രജം സ-
 മമദമിയലും മഹാഷീഗണങ്ങൾ മൂരം
 സദനപരിസരത്തിലെന്നപോലാ-
 സ്സഭഭീമതന്നു വനത്തിലും ഭവിച്ചു.

മ

അരികളുടെ കട്ടത്തമാറിടം ത-
 ച്ചരിശമൊട്ടും പൊടിമാക്കിടുന്ന ഭീമൻ
 ഹരിഹരിണികളാൻ കുട്ടിലേവം
 ഹരിഹരി! വാണു, വിചിത്രമീശകൃത്യം.

മ

പ്രതിനവമധുരധികാന്നജാതം
 പ്രതിദിന മഷ്ടികഴിക്കുമണ്ണു ഭക്ഷ
 പ്രതിമുഖലപയോധി കാട്ടുകൾ
 പ്രതി കൊതിയാൽ കുറിനും കിളിയുമാരായ്

മ

മരവിരിയമുട്ടത്തു തത്രസ്വാ-
മരപതിസുരസമത്വസവ്യസാചി
 സുരസമനസമാനവീര്യവാൻസ-
 സുരണമുഷിപ്രഭുപാലെയാവസിച്ച്.

എന്ന

ഭജബലനിധിസർവ്വസിന്ധ കാഞ്ചി-
 വിജയമെടുത്തതുകൊണ്ടുസാത്ഥനാമൻ
 വിജയന ജിതനാം ഹരികുമാരിപ്പൻ
 വിജനവനാന്തര ചാരിയായ് ഭവിച്ചു.

മൗ

പ്രഭുപാലെയാവസിച്ച്
വിമതകലപലാശനിത്യമോമം
 സുമഹിതവീര്യകൃഷ്ണൻവിൽ കഴിച്ചോൻ
 ഹിമകരരു ചിന്തേന്ത കീർത്തിയാണോൻ
 സുമതികിരീടിയുടൻതാപസതപം.

മൗ

ഛതവിധിമതമാരറിഞ്ഞു? മാദ്രീ-
 സുതരതിവൈഭവശാലിബാലകന്മാർ
 ചിതമണവുമെഴാത്തകാട്ടിലവം
 സതതസുഖോചിതർ വാണിങ്ങേളിവനം.

എന്ന

പരിമളമിളകും മുദുപ്രവാളോ-
 പരിപതിയുന്നതുമ്മാത്തിചർത്തിരിക്കെ
 പരിണതഗുണപാളിയാജ്ഞസേനീ-
 പരിമുദുകാലിണകാട്ടിലുന്മമാറായ്.

മൗ

നവധവള യശസ്സയൻസമ്രാഠ-
 പ്രവരലംബലമുള്ള പാണ്ഡവന്മാർ
 സ്വവശഗരുടനാക്ഷശാംഗിയാളും
 വിവശതയാൻവനാന്തരത്തിൽവാണം.

എവ

കരുപതികനയത്തിനാലാവണം
 ഗുരുപരിതാപമിയന്നപാണ്ഡവന്മാർ
 കരുണകലരുമാച്ചരാരിയത്താൻ
 കരുതിവസിപ്പിച്ചു സത്യസംഗരന്മാർ.

എൻ

അടവിയിലവരാടൽപുണ്ടജസ്രം

കടലൊളിവണ്ണനെയോർത്തുപാത്തിടുമ്പോൾ
സ്തമവിടെയന്തനസോമസാമ്യം
തടവിയണഞ്ഞുപമാശ്വതജാതൻ

൨൦

അധികരൂഷകലൻ ചാതകങ്ങൾ
ക്കധിമഹിതംഗഘനാഘനംകണക്കെ
സുധികൾപണിയുമാറ്റപക്ഷതത്വ-
ന്നിധിയിലണഞ്ഞുമുദംമുനീന്ദ്രനേകി.

൨൧

മുനിവരനെ നിരീക്ഷിച്ചെഴു ചക്ഷു
ജ്ജനിഫലമാണൊരു ധർമ്മിധർമ്മപുത്രൻ
തന്നിയെയനുജരൊത്തു തല്പദത്താ-
രിനിയവലംബനമെന്നതാണുകൃപി.

൨൨

യതിവരനെമറയ്ക്ക സല്ലരിച്ചി-
ട്ടതിവിനയത്തൊടജാതശത്രുഭുപൻ
പ്രതിപദമഴൽ തിങ്ങിടും വചസ്സുൾ-
ധൃതിഹരമിത്തരമുത്തമൻ കഥിച്ചു.

൨൩

അഴൽമരമരിവാൻ കരാമൊം നിൻ
കഴലിണക്കൈതൊഴുമെന്നിൽമാന്യബുദ്ധേ
പിഴകളയി പൊരുത്തമാനുകമ്പാ-
മഴവഴിയും മിഴിചേർത്തുഗ്രഹിക്ക

൨൪

വരിഷ്ടമുദിച്ചിടം

അനുഭിനമനതാപവാല്ല്വയിൽപ്പെ-
ട്ടനുജരുമീവധുവും മുനീന്ദ്ര! ഞാനും
അനുപമഗുണഭോ! കഴങ്ങിയോർത്താൽ
മനുജരിലീവിധമാർത്തിയാക്ഷമില്ലേ.

൨൫

ജനകനുടൽവെടിഞ്ഞുഹന്തപണ്ടേ
വനഭൂവിബാലകർ ഞങ്ങൾ നിസ്സഹായർ
അനുവധികടനം സഹിച്ചുപിന്നെ-
ജനപദതല്പജമാൻതത്രപാത്തു.

൨൬

അനയമവിടെയും വിഷാഗനം തൊ-
ട്ടനവധിസങ്കടമംകുരിച്ചിരുന്നു
അന്നുലവിധിവിരോധിയായ് ഭവിച്ചു-
ലനവരതട്ടുശമാത്തിയെക്കുറ്റമുണ്ടാം.

൨൭

ജഗദ്രഹമനത്തിൽവെച്ച ചാകാ-
ഞ്ഞതുപരമോക്തിലിവർക്കുബലമായി
കുതുകമുടനകന്നുതെങ്ങൾ പിന്നീ-
ടതുലക്രൂപാലയ ! ഭിക്ഷവാങ്ങിവാണു.

൨൮

സുദതിയിവളെവേട്ട തെങ്ങൾപിന്നെ-
ന്നുനേമണഞ്ഞുസുഖിച്ചിതല്ലകാലം
ഏതെവിടെനാതിടക്കുയാകും
കടനപരമ്പരപിന്നെയും തുടന്നു.

൨൯

ഖലശകുന്തിചതിച്ചു മൂതിൽനമ്മെ-
പ്പലപരയ്ക്കോക്കുകിളാൽ പരമംസിരിച്ചു
ഉലകിലിവനസഹ്യതാപഭാക്കായ്
വലയുവതിന്നുലമുഗ്രമെന്തുചെയ്തോ?

൩൦

അപനയമിവയൊക്കെ ഞാൻ സഹിക്കാ-
മപരമമോകറ്റിനും കഥിക്കവയ്യേ !
അപഭയലവമിങ്ങലീനയേയും
സപദിനയിച്ചു സഭാന്തരത്തിലയ്യോ.

൩൧

കപടപട്ടസുയോധനാനുജൻതൻ
ചപലതമുത്തൊരുസാഹസപ്രവൃത്തി
കൃപണസുജനതാസഹായികൃഷ്ണൻ
കൃപബതചെയ്തതിനാൽ ഫലിച്ചതില്ല.

൩൨

ഭൂമവിടെനടന്നസത്യമോത്തി-
ട്ടുനസുഖാദികൾവിട്ടുകാട്ടിലേഖം
അശരണമലയുന്നതെങ്ങുളോത്താൽ
കുശലിഭവാനുമുപേക്ഷണീയരല്ല.

൩൩

ചിരമിവിടെയലഞ്ഞുസത്യവാലി-
ക്കരയൊരുമട്ടുകന്നു കിട്ടിയാലും
 പരപരിഭവമുഗ്രമുതടവിപ്പാൻ
 പരമവകാശമിവർക്കുവന്നുദിക്കും.

൩൪

കരുതുകിലൊരുഘോരസമ്പ്രദാരം
 പെരുതുള്ളവാക്യമിവർക്കുതക്കമില്ല
 വിരുതുകയൊരുഭീഷണമുഖ്യരോടി-
 ന്നരുതൊരുവർക്കുമടുത്തു പോർനടത്താൻ.

൩൫

ശര നിരകൾപൊഴിച്ചു പാഞ്ഞടുക്കും
വരബലശാലികൾ വീരപ്പ്രിയന്മാർ
 പരമവിടെയണഞ്ഞുപോരടിപ്പാൻ
 പരവശഭാവമെവർക്കുമുൾഭവിക്കും.

൩൬

ഗുരുഗുരുസുതനാകുപൻഗഭീരൻ
 ഗുരുതർവീർയ്യമഹത്വമാണകണ്ണൻ
 നിരപമബലശാലിഭീഷണനെനീ
 വിരുതരെയോത്തിവനുള്ള പൊള്ളിടുന്നു.

൩൭

൧൨൯൧/൧൨
 കരുകലപുതനാമഹാജ്ഞവത്തെ-
 കരുതിയെന്നിക്കയരുന്നഭീതിഹൃത്തിൽ
 കരുണയൊടുഭവാനിവർക്കുവേണ്ടും
 കരുതൽവരുത്തിടുവാൻ കനിഞ്ഞുകൊൾക.

൩൮

അകലുഷനവിടുന്നുതാപമെല്ലാ-
 മകലുവതിന്നടിക്രൂപമെന്നിലെന്നും
 സകരുണമരുളീടണം കടാക്ഷം
സകലമനീന്ദ്രകലാവലംബമുന്തേ!
ചിത്രാനനം

൩൯

ശമമവിനയാദിവാസഭൂവാം
 ശമനസുതൻമൊഴിയേവമോതിയപ്പോൾ
 സുമപതനമിഷാൽതരുക്കളും തൽ-
 സമയമഹോബഹുകണ്ണനീർപൊഴിച്ചു.

൪൦

യതികലകലശാസ്ത്രീയിൽ കലേശ-
 ഭൃതികലരുന്നമഹാഷിസാവ്വൈമൻ
 കൃതിനരപതിതൻമനം കളുപ്പി-
 പ്തതിനമൃതായിതമിപ്രകാരമോതി.

രച

അരുതരുതതിരറെറാരാതുരതപം
 കരുതരുതേയുതിശൂന്യരീതിയേതും
 വിരുതരതിഗുണംപെടുംഭവാനാർ
 പ്പുരുതരമംഗളമാൻതന്നെവാഴും.

രച

ശശധരവരവംശഭീപമേനൽ-
 കശലമുദാരമുദിച്ചിടം ഭവാനിൽ
 വിശദഗുണ! ഭവാനുപാക്ഷിലനും
 ഭൂശമവലംബനമംബജാക്ഷനല്ലോ.

രച

കൃമരഹിതമഹോചതിച്ചകള-
 ക്കമതികളെക്കരുവംശപാശകന്മാർ
 ശമനസുത! ഭവൽപിതൃപ്രഭേശ-
 ഭ്രമണരസത്തെയറിഞ്ഞിടം ജവത്തിൽ.

രച

കപടമതിലയന്നപൂജ്യഭാവം
 നൃപ! നിയതം നിലനിലായില്ലനിത്യം
 സപദിസപരിവാരനാം സപതൻ
 സപപദസമുന്നതിവിട്ടനഷ്ടനാകും.

രച

കരുനൂപവരലക്ഷ്മിതൽക്ഷണം തപൽ-
 ഗുരുഗളഭൂവിലണഞ്ഞു കേളിയാടും
 കരുതുകതവഭാഗ്യഭേദതയ്ക്കായ്
 കരുതികഴിപ്പതിന്നർഹരക്ഖലന്മാർ.

രച

ഖലശകുനീഗുരുതപമറകണ്ണൻ
 ഹലമതിമുത്തൊരു ധാരന്തരാഷ്ട്രഭൃഷ്ടൻ
 കലഹകലിയവന്റെ തമ്പിയെന്നീ-
 ക്കലഹതകർക്കപമൃത്യുതാൻ കലാശം.

രച

പരബ്രഹ്മപരിമാഹിയാം സാംസ്ര-
ഭിരഭബലം കലരം വുകോദരനാം
സുരപതിസുതനാം ധനജയനാം
പരമരിസംഹതിയിൽ പയാസമെന്നോ?

രവ

മുനിയുണ്ണ! ശഭരപെന്തരഷമാ-
രണപഭജാബലശാലി സോദരന്മാർ
അനവരതമടുത്തു പാത്തിടുമ്പോൾ
പലനജയലക്ഷ്മിഭവാനെവിടുപോമോ?

രൻ

ശമനസുത! ഭവാനപിന്നെയും ഭി-
ശമനമിതിൽ സ്വയമാണിടാത്തപക്ഷം
വിമലമതികിരീടിതന്നെപോയി-
ക്കമലശരാനകനെബ്ബഭിച്ചിട്ടേ

രം

അതുഭരതപഃ പ്രസന്നനായി,
പുതുപതിപാതുപതാസ്രമേകിയെന്നാൽ
വിശുന്ദിപുകലത്തെയേകനായി-
പുതുസദൃശം വിജയൻ ജയിച്ചുകൊള്ളും.

പുതുശിരിയെടുത്ത ചാപമാക്കി-
പുരമതിയെല്ലുപരാണപണ്ണമുന്തി
വരമരിയതപസ്സിനാൽ പ്രസാദോ-
ത്തരമരുളീടിലസാധ്യമെന്തുപിന്നെ.

രം

മതിമതി മതിമൻ! വിശങ്കസാക്ഷാൽ
മതികലചൂടിയദേവനേക്കിരീടി
ധൂതിയൊടുമടനേ ഭജിച്ചിടാനായ്
കൃതിതൂനിയട്ടേ ഭവിക്കുമത്രഭവ്യം.

രം

മുനിതിലകനരച്ചിവണ്ണമുള്ളിൽ
കുനീവൊടുപാത്മനെയും വരത്തിമുനിൽ
ജനിമുതിയരമാം മഹേശമന്ത്രം
തൂനിയെമുറയ്ക്കു പദേശമാശ്വനൽകി.

രം

അവിരതമിതിനാൽ ശിവന്റെകാൽത്താ-
രവികലഭകുതിയൊടും ഭജിച്ചുകൊൾക
ഭവിക്കുമഭവിയ്ക്കുമെന്നുദിവ്യ-
ഹരവികലഭമുനിച്ചൊല്ലിയാത്രചെയ്താൻ.

രര

യതികലപതിതൻമഹോപദേശം
മതിരസമോടുവഹിച്ചുസവ്യസാധി
പ്രതിനവവിരമാർത്തിതപ്തനാഭ-
പതിമണിപൂർവ്വജനേന്തെളിഞ്ഞുകൂപ്പി.

നെ

പദതളിരിലണഞ്ഞുകൂപ്പിടും സൽ-
പ്പദരതിയാണൊരു പാതമനോദമനം
സദഭിമതനതീവധമജാതൻ
സദയമുദാരശുചാർത്തനിത്ഥമോതി.

രര

വിമതകലവിമർദ്ദനത്തിനായ് നീ
വിമലമതേ! വിഷമാക്ഷസേവചെയ്താൻ
മമസഹജ! ഗമിപ്പതോർത്തിടുമ്പോൾ
മമതയിലെന്തെന്നിന്നു നീറിടുന്നു.

രവ

അടവിയിലിഹ വാണിടുന്ന ഞക്കുൾ-
ക്കുടലിലയണൊരു കണ്ണിനൊപ്പമാം നീ
ഉടനടിപിരിയുന്നതോത്തു താപ-
ക്കുടൽ കരവിട്ടുകടന്നു കേറിടുന്നു.

രൻ

ഇവരുടെ നടുവിൽപ്പെട്ടു പ്രവീര-
പ്രവീര! തുണോത്തരയാടിനിന്നിലത്രേ
നവമരതകമാലതൻ നടുക്കായ്
ഗുവമെഴുമുത്തമുത്തിനാഭകൂടം.

നൂ

വിരുതുടയഭവൻ ഭവാംശ്രീപത്മം
കരുതിവസിപ്പതു കെരവവാധമന്മാർ
രസമയമറിഞ്ഞുപോകിലല്ലാൾ,
പരഷതപൂണ്ടു ചതിപ്പുതിന്നൊരുക്കു

നൂ മ

സുതതവിധിനടത്തിടുന്നതൊന്നും
 വികൃതികൾ സമ്പ്രതിസമ്മതിക്കയില്ല
 അതുകൾക്കുകേൾക്കുമ്പോൾ താൻ
 പ്രകൃതിവലക്കൂട്ടം ജന്മസിലമല്ലോ.

നൂറ

ഹണിവലയനിഷേവനക്ഷമാക്കാൻ
 പണിപലതും ബത നൂറുപേർ നടത്തും
 പ്രണിധികൾ പലരുണ്ടു സതപരാന്മാ-
 ക്കണിമണിയാം തവവാത്ത് പാത്തുരപ്പാൻ.

നൂറ

വിഷമശരവിദോധിയേബ് ഭജിപ്പാൻ
 വിഷമമേഹാ പലതും നിനക്കഭിക്കാം
 വിഷഗളകരുണാകടാക്ഷമാണീ-
 വിഷയമതിൽ പരിരക്ഷയെന്നറയ്ക്കൂ.

നൂറ്

ഗിരിശന്തവഴിപോൽ ഭജിച്ചുടൻ നീ
 തിരിയെവരുംവരെയുണ്ടിവർക്കുതാപം
 അരികുലവിജയാത്മമെങ്കിലും പോയ് -
 വരിക സഹോദര! മംഗളംവരും തേ.

നൂറ

അടിമലർടികൂപ്പിയലരാട്ടൽ-
 മുടിമണിതന്നുവാദമേറുവാങ്ങി
 ഇടിവകതളിരിൽ പെടാതെ പാത്മൻ
 രധിതി തപസ്സിൽ പോവതിന്നൊരുങ്ങി.

നൂറ

പവനസുതനെയും വണങ്ങിയേററം
 നവവിരമാസഹനായ സന്യാസാലി
 ജവനജനെയും പുണ്യ പിന്നെ-
 ക്കവലയനേമ്മിഴിതന്റെ പാശ്ചാത്യമെത്തി.

നൂറ

പതിയുടെ പതുരായ വിപ്രവാസ-
 സ്ഥിതികരുതിപ്പലചിന്തയന്തരംഗെ
 പതിയൊരു പയോദവേണിയാളാം
 മതിമുഖിപാഷ്ഠിയിലോടു പാത്മനോതി.

നൂറ

സമധികഗിരിനന്ദിനീതപസ്സാം
സുമഹിതവല്ലിയിലല്ലസിച്ഛുകായായ്
സമമഖിലജഗത്തിനൊരരയുന്നായ്
സുമശരവൈരിസമുല്ലസിച്ഛിടുന്നു.

നന്ദൻ

സ്സുഖമുഖമഖലാക്ഷിയപ്പരാരി-
ക്കടയൊരു കാൽത്തളിരാത്ത ഭക്തിയാം ഞാൻ
കടലൊളി ചികരേ ഭജിപ്പതിന്നാ-
യുടനയിപോയി പരദൈ നന്മ യുണ്ടാം.

ഒ

സുശരപരിപന്മിഷയബ്ഭജിച്ചെൻ
ന മധുരാഗാത്രി! വരക്കൾ വാങ്ങിവേഗം
മരതായാടയ്! നിൻസമീപമെത്താം
മമവിരഹത്തെ നിനച്ചുമാഴ്കൊലാനീ.

മെ

മദകളഭഗതെ മമപ്രയാണം
ഹൃദയതടത്തിൽ നിനച്ചു നീനിതാനും
കദനമനുഭവിക്കിലെൻ തപസ്സും
സുദതി! ഫലിക്കിലുമിന്നു പാഴീലഭൂ.

വെ

വരദഹരവരപ്രസാദമോടും
വരനുഭവവരുമെന്നു നീയടക്കി
വരഗുണമണിമഞ്ചമാകുമിടീ-
വരമിഴി! വാഴ്ക വിഷാദമാന്നിടൊല്ലേ.

നെ

അഥവരവീരമോതമഭീതിശങ്കാ-
വ്യഥകളൊതുക്കിയടക്കിയശുപൂരം
കഥമപികമിതാവുരച്ചയാത്രാ-
കഥയിൽ വികാരമകറ്റിയാഴ്ത്തസേനി.

ഒർ

പണിപ്പെട്ടുനാലും പരിമുട്ടുകപോലസ്ഥലിയിൽ ന-
ല്ലണിപ്പട്ടിൽ ചിന്നുംസ്ഫടികതുളികാകാന്തിയുളവാത്
മണിക്കല്ലുഗ്രാണക്കുന്നിളകി ചിളവില്ലാതെസതികൾ-
ക്കണിക്കല്ലായിട്ടും ധൂപദസുതട്ടുഭീന്നരുചിയായ്.

ഒ

ഘൃഷ്ടമൃഗസമോദരിപ്രണയസമ്മിശ്രാക്ഷിസംവീക്ഷണം
 ഘൃഷ്ടൻവാസവസുരമാനിയനവാദത്തിൽ ഗണിച്ചുക്കണം
 പഷ്ടശ്രീശശിഖണ്ഡമണ്ഡനപദാം ഭോജത്തിലുൾത്താരുടൻ
 ദിഷ്ടക്കേടപെടാതെചേർത്തമതപണ്ണിനായ് തിരിച്ചിടിനാൻ.

ഒന്നാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം

രണ്ടാം സർഗ്ഗം

അനന്തരം കാളിമയാളിടം ചെന്നു-
 ചെന്നതരം പോലെ തടീൽ ഗണത്തെൊട്ടും
 അനന്തരതംപെട്ടമഞ്ജനാദ്രിപോ-
 ലനന്തഭാഗത്തിൽ നിറഞ്ഞുനിന്നതേ.

പിന്നാകിസേവയ്ക്കു ഗമിച്ചിടുന്നൊരാ-
 സ്വന്നാഥവൃത്രാതകപത്രനേസ്വപയം
 അനാകലംകാൺമതിനോവിയത്തില-
 ചെന്നാലനം പന്ന നിറഞ്ഞിതെക്കുമേ.

കിളിയൊക്കെയും കളുപ്പരത്തെൊട്ടും
 ഗളാഗളീകൂരണം നടത്തിടാൻ
 കളാഭവിദ്യ കരവാളുമോട്ട മ-
 ജ്ജളാവൃതൻ കൊണ്ടലൊരുക്കിയെത്തിനാൻ.

മഹാമന്മൻമാനി മഹേശ്വരസു-
 ബ്രഹ്മാർജ്ജവം ഹരനോട്ട ചെല്ലിടം
 സഹാശ്രുഗൻവാരിദമെന്ന രയ്യമാ-
 റഹാമഹാമാരിചൊരിഞ്ഞു സസ്വപനം.

നട്ടുകരോരാടറിയിൽ കടന്നടൻ
 പ്രഭുനയാക്കിബ്രഹ്മവീഷ്ണുപവദ്യതി
 അഭവ്യമുക്കോട്ട പൊഴിച്ചുമോലമാ-
 മിദപ്രവിരൻ മദവാരിവഷണം.

ജ്ഞാപവും രൂപവുമേതുമൊരാ-
മരുതുധൂതൻജളസംഗമത്തൊടും
കരുത്തനായ് ചുറ്റി നടന്നു ധാത്രിയിൽ
പെരുത്തകമ്പത്തെയെവകുടമേകിനാൻ.

ന

ഇനപ്രതാപത്തെയടക്കിയുകൊടും
ഘനപ്രഭാവം കലരും പ്രഭഞ്ജനൻ
മനുപ്രസാദത്തെടുലാത്തിയെങ്കിലും
ജനപ്രഭോദത്തെവരുത്തിയില്ലതാൻ.

6

പ്രിയാത്മജതാനുജനാം കിരീടിതൻ
പ്രയാണമാഗ്ഗം പ്രകടീകരിക്കുവാൻ
പ്രയാസമെന്നുപവനൻ പലാശിസ്സ്
ശ്രയാടവിഭാഗമടിച്ചു മാറ്റിനാൻ.

വ

വിയത്തൽ വഷാനടിയാടിട്ടുംവിശ്വേര
വിയത്തനീത്തുള്ളിപരം പതിക്കയോ
നയത്തിലൈരാവതമഭൂഗംഗതൻ
കയത്തിൽനിന്നിസ്സലിലംപൊഴിക്കയോ?

ൻ

സമത്വനാം സുന്ദരപണ്ഡുകൊണ്ടുകീ-
ഴമത്തുമോതൻപദമെന്നുപടിയാൽ
അമർത്യസമ്രാട്ടതിവൃഷ്ടിക്കൈതവാൽ
കുമത്തിലേറും മിഴിനിർപൊഴിക്കയോ.

മ0

തടൽസ്തരജ്ജിഹ്വവെളിക്കു നീട്ടിയൊ-
ന്നടിച്ചുവീക്കിപ്പുനതോശനിസ്ഥനും
തടിച്ചുകാർണ്ഡിനീയാം പിശാചിഭൂ-
മടിച്ചിടാനായ് ശരമാരിപെയ്തയോ.

മമ

ഇനൻകരശ്രീകുലരാതെമരമ-
ദിനക്കുളിൽ താൻ വിഗതപ്രതാപനായ്
മനംമടിച്ചിട്ടൊളിവായ് ചരിച്ചുസ-
ജനത്തിനോത്താൽ ജലബാധ ദണ്ഡരും.

മറ

വലാഹകപ്രാതഃസമാവൃതം വി-
ത്തലാലയംവിട്ടഥതാരകോലൂരം
ചലാംഗമായ് കീടമണിപ്രജ്ഞദരതൻ
ഹലാൽതിളങ്ങി ഭയമാന്നിടയ്ക്കിടെ

മന

വിഷാഗ്നൻതന്റെ ഗളത്തിന്നുതെപിഷാ
വിഷാദമേകുന്നവിയത്തുപാത്തുടൻ
രജ്യാസമം തരുകരുത്ത പുല്ലുതൻ
മിഷ്ണുനേസ്സിൻകിടന്നേടിയുഴിയും.

മർ

മിന്ന
മരാളപാളിക്കുമുഷിച്ചിലെന്നവ-
ച്ചൊരാളമിക്കാലമനാദരിച്ചിടാ
വരാളകസ്രീമണികൾക്കുമത്ര-
ദപരാളികൾക്കും തെളിവാന്നിതല്ലയോ.

മരി

കലാഭികന്യാകമിതാവിനെദപിഷൽ
കലാഹതിക്കുഗ്രതപസ്സുചെയ്യവൻ
വലാരിതൻ സുന്ദരദാഗമിക്കവേ-
വലാഹകവൃഹവമസ്സുജാളമായ്.

മുസ്ത

കരുപ്രവിരൻഹരസേവനത്തിനായ്
മരുപ്രമോദത്തെപ്പോയ്ക്കിടം വിധേയ
മരുപ്രചണ്ഡാംബുദപാളിപാഞ്ഞുപോയ്
പരുപ്രകാശം ദിശകൾക്കുളിച്ചതേ.

മരി

തടിതപദത്യയ്ക്കുകാലമെങ്കിലും
തടിച്ചസൗജന്യമെഴും ധനഞ്ജയൻ
മടുത്തുമാറാതെതപസ്സിനായ് പുറ-
പ്പെടുന്നനേരം ജലഖൊധുപറരമോ.

മവ

മുഷ്ടകുല പരസ നാദി
കപാലമാലാബ്ജകലാകലാപനാം
കൃപാലുരാരാലാഹല നീലകണ്ഠനിൽ
അപാരഹൃൽഭക്തികലൻ കല്യാണം
ഗുപാല മുക്താമണിയാത്രചെയ്തതേ.

മൻ

ഹരിപ്രിയൻ ജിഷ്ടാർഹിമാഭിയാന്നിടം
 ഹരിതാലേക്കായ് ഹരസേവനോൽസുകൻ
 തിരിക്കവെ ധൂതസുയോധനാദ്യരെ
 തെരിക്കനേവിട്ടിതുരാജ്യലക്ഷ്മിയും. ൨൦

ജയന്തതുല്യൻ ജഗദീശഭൂസവയാൽ
 ജയന്തനിക്കേറുവതിന്നു ഫൽഗുനൻ
 ഭയന്തരിമ്പും കലരാതെയേകനായ്
 സ്വയന്തുഷാരാഭിയിലെത്തിയുത്തമൻ. ൨൧

വിശിഷ്ടജാമാതൃമഹത്വമുലമാന്
 വിശിഷ്ടവിശേഷാത്തരമാം ഹിമാഭിയെ
 ശശിക്കേഴും ചാരുകലത്തിലുത്തമൻ
 വശിപ്രവീരൻ പ്രിയമാന്റനോക്കിനാൻ. ൨൨

ഹിമാനിമാനത്തിലുയർന്നാശ്ശിരി
 പ്രമാണിയേകാന്തികലൻ സന്തതം
 സമാശ്രയിച്ചേററവുമല്ല സിദ്ധ സൽ-
 സമാളിച്ഛതത്തൊടിണങ്ങിടം പടി. ൨൩

പ്രഭാവമേറും ഗിരിയിൽ പരം ഹിമ
 പ്രഭാവിരാജൽ ഗുരുശൃംഗഭംഗികൾ
 ശുഭാംബരാലംകൃതസൗന്ദര്യപാളിതൻ-
 സ്വഭാവസൗന്ദര്യമിയന്നിസ്തലം. ൨൪

തളിത്തുകൾ ഹവിമന്തുകട്ടിയിൽ
 കിളിത്തീടും ശൈവകുലികാൺകിലോ
 വെളുത്തനൽ തിങ്കളെ വെല്ലുവാൻ മനം
 കളഞ്ഞഴും രാഹുവിനെ സ്മരിച്ചിടും. ൨൫

കടുത്തവെൺ പാറകണക്കിലാഹിമം
 പടുത്തൊരാലു വതസാന്നശോഭനം
 മടുത്തുമാറാതെയതിൽ കടക്കുവാൻ
 പടുത്തമേവ ക്ഷമിച്ചിടാസ്സുടം. ൨൬

തുഷാരസംഘാതശിലാവിഭാസിയായ്-
 തപിഷാസുധാംശുദ്യതിയേജ്ജയിപ്പതായ്
 വിഷാഗ്നികക്കണവിലേശയങ്ങളും സ
 വിഷാണിജന്തുക്കളുമാവസിപ്പതായ്.

൨൭

പൊളിച്ചുമാതംഗവരന്റെരമസ്സകം
 ഗളിച്ചതദുകതമദാംബുധാരയിൽ
 കളിച്ചുലോരാരവപൂരിതാശരായ്
 കളിച്ചിടംകേസരിവയ്ക്കുമാർന്നതായ്.

൨൮

തടിച്ചുരുണ്ടുള്ള കഴുത്തിലെത്രയും
 തുടിച്ചുമയൊടിപളങ്കുമാലയും
 അടിച്ചിണക്കീടിനവേടനാരിമാ-
 റിടച്ചിൽപററാതെ ചരിച്ചിടുന്നതായ്.

൨൯

കുമാരിതാംഗോധരവൃഷ്ടിതുല്യമായ്
 ഹിമോദബിന്ദുക്കൾ സദാപതിക്കയാൽ
 സമോദമാതേമഗപരൊത്തുടൻവിയൽ-
 സമോദരിസ്മികളുമാരമിപ്പതായ്.

൩൦

നംഹഷമത്യഗ്രഹിമാദിയേററിടം
 മഹഷിമാർഗീണ്ണതുണാദിഭക്ഷികൾ
 സഹസ്രമേകാഗ്രതയിൽതചിപ്പതാം
 മഹാസ്തംഭനോരുടജ്ജടരൂപേണതായ്.

൩൧

പരമജനമഞ്ജുളസുനമഞ്ജരി
 മരന്ദധാരാപനരുകതശീതമായ്
 പുരന്ദരോദ്യാനസഗദ്യസല്ലതാ-
 പുരന്ദരോൽക്കവിസമീരമാണതായ്.

൩൨

ഘടസ്തനക്ഷിരമപണ്ണനിത്യവും
 സ്പടംസുതസ്സേഹമൊടേകിവാഴ്കയാൽ
 പടന്നശോഭിപ്പൊരുദേവദാരുതൻ
 തടങ്ങളിൽതിക്കിയിണക്കിടുന്നതായ്.

൩൩

കലാപമൃഗൻറകപട്ടരാജിതൻ
കലാപമായ് തീർന്നൊരു ജനകന്യയിൽ
കലാധരസ്രീജനകേളിചാതുരി-
കലാശമാശാസ്യമിയന്നിടുന്നതായ്.

൩൪

പുരാഭാസപണ്ണഗമാഗ്രഹത്തിൽനിൽ-
പരാഭസിദ്ധിച്ചൊരു സിദ്ധനാരികൾ
പരാഭവംവിട്ടു സഭാസപകാത്തരാം
സുരാഭരോടൊത്തുരസിചിടുന്നതായ്.

൩൫

നിദ്രാപ്രാപ്തസ്തദഹേതിയാൽപരം
വിഭാരണംചെയ്തു വിഭാവസുപലം
സഭാവമിഷം ശിഖിയാൽസുരവ്രജം
സഭാരമാശീതജബാധതീപ്പതായ്.

൩൬

പരാലംഭത്താദികളാൽ പരിസ്സരത്-
പരാല്യസാനുകൂലകലന്നിടുന്നതായ്
ധരാഖ്യചേരുന്നൊരുഭേവിതൻപയോ
ധരാഭമായ് ചന്ദനപത്രചിത്രിതം.

൩൭

സുമാസ്രജിത്തിൽ ശപശൂരതപമാണൊരു-
ഹിമാദ്രിഹേമാദിമനോവിമോഹനം
ക്രമാതിപാതിദ്യുതിവീക്ഷിച്ചെടുത്തൻ-
ക്ഷമാധവൻ മാധവബന്ധുഹൃഷ്ടനായ്.

൩൮

ഗിരീശപാദം സുദൃഢം നിനച്ചുസൽ-
ഗിരീശപാദത്തെ യണഞ്ഞു സാമ്പ്രതം
കിരീടരാഗാദിതദാവെടിഞ്ഞുമ-
ദ്രീലസഭൂതമരീചിരാഗിയായ്.

൩൯

വരിഷ്ഠയാകും ജയലക്ഷ്മിയേസപതം
വരിക്കുവാൻവേണ്ടിയകണ്ഠമാനസൻ
കരിപ്രവീരപ്രഭുഗാമിഹൽഗുനൻ
ഗിരിപ്രദേശത്തിലുകുമ്മറിനാൻ,

൪൦

പുരാണകസാമിപുരോപകണ്ഠഭൂ-
പുരാണസോപാന പരസ്വരോപമം
ഘരാധരോത്തംഗശിലാവിഭംഗമ-
ലാഭാവന്ധനചികരേരിമെല്ലവേ.

രച

അമർത്ത്യലോകേശസുതൻതപസ്സിനായ്
സമത്വനോരോപമേദ്രിതന്നിലായ്
അമർത്തിടുംതോരമരാതികീർത്തിയും
സ്വപമസ്തകം താഴ്ത്തിടവാൻതുടങ്ങിനാൾ.

രച

സുമങ്ങളും ഭൂരിസമീൽകശാഭിയും
സുമംഗളാംഭുസ്സുപെട്ടതടാകവും
സമംലസിക്കണൊരു സാനതന്നില-
ന്നമന്ദമോദത്തിലണഞ്ഞിതജ്ജനൻ.

രച

വിശാലമാം നിജജനദേശമഭിഷ-
ഭിശാസിതാവജ്ജനനാൻതൽക്ഷണം
നിശാധിപാലംകൃതമെഴുവിയേസ്വയം
നിശാതയാം ഭക്തിയൊടുഭജിച്ചതേ.

രച

കുമാർദ്ദേശഭ്രമണംപൊടാതെയ-
ക്കുമാരതാതാംഭൂമിതരംഗശാലയിൽ
സ്വമാനസാശ്വതെ നിരത്തിയഗ്നിഭൂ-
സ്വമാനനാംജിഹ്വസമാധിവാതുരൻ.

രച

കളങ്കിയാണെങ്കിലുമസ്സുധാംശുവരം-
ക്കളംകളക്കുംപടിയാശ്രയിക്കയാൽ
അലംകനിഞ്ഞിട്ടവനാൽസ്വമെഴുവിതാ-
നലങ്കരിയ്ക്കുംപ്രഭുസേവ്യനാക്കുമേ.

രസ

തുടത്തതന്മാർദ്ദവമാൻചാരുപ-
ട്ടുത്തിടുംവിരണരാതിഭീതിഭൻ
പട്ടതപവാൻവാസവിവൻതപസ്സിനായ്
ക്കുടത്തപമ്ംകടലേത്തുചുറ്റിനാൻ.

രച

ശരാസന്നുജ്വാഹതിയേററമേററ
 ഞ്ഞൊരാക്കരചന്ദ്രതലത്തിലുത്തമൻ
 സുരാരിസേവിയുൾ സമിതക്കുശാക്ഷതൊ-
 ക്കരാദികണ്ണാരിധരിച്ചസാദരം.

രവ

സ്വയംസുഭദ്രാദ്രുപദാത്മജാവധു
 സ്വയംകൃതോദ്യുൽസുമമാലൃതല്ലജം
 പ്രിയംപെടുമാറുവസിപ്പൊരപ്പുത-
 പ്രിയൻറമാറിൽഭസ്മിതങ്ങളുൾഭൂഷയായ്.

രൻ

കിരീടരത്തോലുൾരമ്യമാഞ്ചര-
 കിരീടിതൻ ചാരുശിരസ്സുകേവലം
 സരീസ്രപംവാണിടുമാറുവൻജടാ-
 പരിതമായ് തീൻപുരാരിസേവയിൽ.

രേ

കൊഴുത്തരുദ്രാക്ഷഗണങ്ങളുന്നതൻ
 കഴുത്തിലുപ്പാത്മനമെഴുകികുളളായ്
 മുഴുത്തഭക്തിക്കയറാൽ ഭവാംബ്രിയം
 തൊഴുത്തിലമ്മാനസഗോവുബലനായ്.

രേ

കനത്തകാമാലൃരികർട്ടമവുജം
 മനസ്സിപാത്മൻപുഥഭക്തിചാരി യാൽ
 നന്നച്ചകർറിഞ്ഞളിവേററമാളിടും
 മനസ്സിലിശാംബ്രിയെന്നാട്ടി,നിഷ്ഠയിൽ.

രേ

ഫലാശനംകൂടിയടൻവെടിഞ്ഞുസൽ-
 ഫലാശവേശിപ്പൊരുമാനിഫൽതനൻ
 കലാദിപുണ്ണേന്ദുകരാമൃതംവെരും
 ജലാശകൈവിട്ടുചകോരമോത്തിടും.

രേ

നിരായംനിത്യവുമുളളിൽവാണിട-
 ണ്ണൊരാക്കൽക്കണ്ണനഭണ്ഡമാകമോ
 ചിരാൽനിനച്ചിങ്ങനെവരിയംപരം
 വരാശയൻലേശമശിച്ചതില്ലതാൻ.

രേ

സ്വപമാനസാന്തസ്ഥിതനാംസ്തരാരിതൻ
സുമാലയാംപാമ്പുകൾതിന്നതീക്കയൊ
ക്ഷമാധവൻതൻസ്വസിതാനിലോലൂരം
സമാഗമിച്ചില്ലവെളിക്കുതെല്ലമെ.

ഭെ

ഇടത്തുകാലിൻവിരൽമാത്രമുപിയിൽ
ക്കടത്തിയുന്നിക്കടുനീഷ്ടയാന്നവൻ
തുടുത്തിട്ടുംതാർമകളുടെനേപോൽ
പെടുത്തിയപ്പാണികൾമസ്തകോപമി.

ഒന്നു

പടൻവൻകൊമ്പുകളൊക്കെവെട്ടിവ-
മ്പുടഞ്ഞുനീല്ക്കുന്നൊരുക്കുറിപോലെയും
സ്വപിത്തമേകാഗ്രതയിൽച്ചെലുത്തിയ-
ശുചിപ്രവീരൻനിവസിച്ചനിശ്ചലം.

ഭെ

മനക്കുരുണിൽ കുരുവംശവലുനൻ
കുരുക്കുവേചേത്തുഹരാംശ്രീപങ്കജം
അനക്കമില്ലാതെവസിച്ചഭൂരിനാ-
ളനശ്ശുളസ്സൈമയ്ക്കുമഹോമഹോൽക്കടം.

ഭവ

ശിരസ്സിനാലച്ചൊരിമാറിടാനടു-
ത്തുരച്ചുടൻവന്മുഗളങ്ങൾനിർഭയം
മരച്ചുവട്ടിൽപടിപാത്ഥമേനിയിൽ
പരംപുരീഷാദിചൊരിഞ്ഞുപാഞ്ഞുതെ.

ഒൻ

തൊടാൻമടിക്കാതെകഴുത്തിൽനൽതുണ്
ഹാദാദിയാൽകൂടുപണിഞ്ഞുകൂട്ടമായ്
ജടാഭരത്തിൽസുഖമെന്നുനിത്യവും
വിടാതെവാണാർവിഹഗങ്ങൾനിർഭയം.

നൂറ

തടഞ്ഞുമെയിൽതടവുറമുദമായ്
പടന്നുകേറിമലമുല്ലവല്ലികൾ
കടന്നുതൊട്ടുള്ളവകാതിനുള്ളിലായ്
കടന്നുകൂത്താദികരോരമത്തപം.

നൂ. ൧

കരുപ്രവീരന്റെവപുസ്സിലൊക്കെയും
കരുത്തുവൻപുറുകളറ്റമെന്നിയെ
കരുത്തുകൂട്ടുന്നകീരീടിലേശമുൾ-
ക്കരുന്ന് ലീമട്ടറിയുന്നമില്ലമോ.

൩൭൨

പുദാകസാത്മക്കുളണത്തുസാലാപസ-
പ്രദാതമഹ്മൽക്കാരമൊട്ടുംപിണഞ്ഞുതൻ
സദാദൃതൻവാസവിതൻവപുസ്സിലായ്
സദാവസിച്ഛാർ സകുടുംബമായ്സുഖം.

൩൭൩

സമാധിയിൽ ചിത്തമുറച്ചുപോയസുൽ-
പ്രമാണിപാതന്മൻഗണരാത്രമീത്തരം
സ്വപമാംശരീരത്തെയുമോത്തിടാതെനൽ-
സുമാസ്രഭിത്തിൻപദതാർഭജിച്ചതേ.

൩൭൪

മഹസ്സുകൂട്ടുന്നമഹാവിശിഷ്ടരം
മഹഷികൾക്കുംകഴിയാത്തമാതിരി
അഹസ്സനേകം സ്ഥിരനായ്തപിച്ചിട്ടും
മഹത്തമൻപാതന്മനപാതന്മനാകമോ.

൩൭൫

പ്രലാത്തമായ്തീർന്നുതപസ്വിയലരാ-
പ്രശാസിതാവാനിട്ടമാത്തപോവനും
സ്വപശാത്രവതപാദിവെടിത്തുതക്കുളിൽ
ദൃശാദരംപൂണ്ടിതുവന്യജീവികൾ.

൩൭൬

പലാശസംബാധയകണവെങ്കിലും
പലാശസഞ്ചരാദിതയായ്ഭൂമസ്ഥവി
നിലാവുപോൽതീർന്നുവരാശ്ശരശ്ചിനി-
മ്ബലാംബുവായ്നിമീനഗയും തെളിഞ്ഞുതേ.

൩൭൭

കരുത്തുകൂട്ടാതെസുഗന്ധഞ്ചന്ധരം
മരുത്തുമാനിച്ചുശവീശിമന്ദമായ്
പുരുപ്രിയത്താൽപുതുപുഷ്പപാളിയ-
ത്തരക്കുളം തുകിമനോജ്ഞമെക്കുമേ.

൩൭൮

ഉദാരമല്ലാത്തതപസ്സു പാത്തുടൻ
 ഹൃദായസംതേടിന ചാരണാദികൾ
 സദാരമായ് സാദരമത്ത്വപസിധേ
 സദാരസലാപികൾ പാടിവാഴ്ത്തിനാൻ.

നൃൻ

ദിവാന്ദിശംലേശമനക്കിടാതെയ-
 ബ്ഭവാനിതൻവല്ലഭനേബ്ഭജിക്കയാൽ
 അവാച്യഭാഷ്യാർത്ഥപോമയാഗിയാൽ
 ജവാൽജപലിപ്പിച്ചുകിരീടിപാരിടം

റെ

ഭവനതലമശേഷംവിരൂപിഷംവിധത്തിൽ
 പവനഗതിനിരോധം ചെയ്തിതന്നിഷ്ടമൂലം
 ഭവനൈനിശമുഖ്യിൽ ചേർത്തഭദ്രംസുഭദ്രാ-
 യവനരൂപമെതേജോമുത്തിയായ്തത്രപാത്തു.

മെ

രണ്ടാംസർഗ്ഗം സമാപ്തം

മൂന്നാം സർഗ്ഗം.

ശോഭനവാർത്തനന്ദിശംഭ്രം
 ശോഭനശൈലപതിയേബ്ഭജിക്കവേ
 ഭീതനായ്കിമപിനാകനായകൻ
 സ്തീതഭാഗിസഭതന്നിലെത്തിനാൻ.

മ

ശമ്ഭായിനിസുധർമ്മയാമഹ-
 ധർമ്മകർമ്മപലമേകമാസഭ
 ഭർമ്മരത്നമയശിഷ്ടചാതുരീ-
 മർമ്മസാക്ഷിണിവിളക്കിയക്ഷണം.

ര

പോരുകൂടിയൊരുവിശാകർമ്മസൽ-
 കാരതന്റെകരകൈശലങ്ങളാൽ
 ചാരവാംസഭൂതഭാവ്യയെന്നതാൻ
 പ്രോരുമപ്പുറമുറപ്പുതന്നിമം.

ന

തത്ര ചിത്രതരമാസനത്തിലായ്
വൃതശതനിവസിച്ഛതപരം
സത്രഭോജിനികരത്തൊടിത്തരം
സത്രപശാസിതമാൻ ചൊല്ലിനാൻ.

൪

നന്ദനീയഗുണശാലിയാകുമെൻ
നന്ദനൻധൃതിപെടുധനഞ്ജയൻ
കന്ദബാണപരിപന്നമിതൻപദ-
ഭന്ദമവെന്ദുഭജിച്ചിട്ടുനപോൽ.

൭

കേശവപ്രിയനമ്മന്നിശന്തിശാ-
ധീശമെഴലിയെയശങ്കമുഗ്രമായ്
കൃഷ്ണകാരിതപമാധരിക്കയാ-
ലീശനാശുപരിതുഷ്ടനായ്തരം.

൩

മാനശാലിതനയൻത്രിലോകസം-
സ്ഥാനമൊക്കെയുമധീനമാക്കുവാൻ
മാനസപ്രിയമൊടുഭജിക്കിലോ-
ന്തനമായതുമേശനേകിടം.

൭

ഞാനിനിത്രിഭിവനാഥനെന്നതാൻ
മാനിയജ്ജനനദാരവിക്രമൻ
വാനിലെത്തുകിലെനിക്കുമല്ലടം
മാനിപറമഴലേറമാന്നപോം.

൮

തങ്കഴൽക്കടിമയായ് ഭജിച്ചിടം
പങ്കമററനിജസേവകക്കടൻ
ശങ്കവിട്ടവരമേതുമേകുവാൻ
ശങ്കരൻസതതബലകങ്കടൻ.

൯

ധൃഷ്ടനാംവിജയനെന്തരിവിഷ്ടപോൽ
കൃഷ്ടനായകതകൈക്കലാക്കിടം
സ്പഷ്ടമായ് മഹിതമാകുമെൻപദം
നഷ്ടമാകിലതുകഷ്ടമല്ലയോ.

൧൦

പുത്രനാണു, ശരികാൽമെങ്കിലും
വൃത്രശത്രുവിനെവെണ്ണ ഹൽഗുനൻ
അത്രപംവരബലത്തിനാൽമടി-
ച്ചുത്രവന്നുഭരണം തുടങ്ങിടും.

൧൧

ആയതിന്നിടകൊടുത്തിടാതെന്നാ-
മായതശ്രമമൊടുഗ്രമത്തപം
ആയവണ്ണമുടനേമുടക്കുവാ-
നായണന്റെപണിചെയ്തനോക്കണം.

൧൨

രംഭിതൊട്ടസുരമാരിമാർമഹാ-
രംഭമിട്ടുരുതപം തടുത്തിടാൻ
സംഭരിച്ചു ബഹുമോദിസതപരം
ശംഭളികലമൊടൊത്തു പോകണം.

൧൩

മീനകേതനന്നമാനമേററിടും
മേനകാലികൾമനോഹരാഗ്രികൾ
മാനവേഗ്നടെമട്ടുമാറുവാൻ
മാനസത്തിൽനിരുപിക്കിലൊക്കുമേ.

൧൪

പാടലാധരികളൊത്തുചെന്നതൻ
പാടവംവെളിവിലിന്നുകാട്ടണം
പാടശേഷമിതിലാന്നിടാപുറ-
പ്പാടറിഞ്ഞുമധുമന്ദിയിലെത്തിടും.

൧൫

പക്ഷുളാക്ഷികൾചമുക്കളിൽപരം
പക്ഷപാതമൊടുപുഷ്പചാപനം
തൽക്ഷണം പുറകിലായ് പുറപ്പെട്ടും
തൽക്ഷപാകരതരാവലംബിയായ്.

൧൬

ഉത്തമാംഗികൾ തീലോത്തമാദിസ-
ന്മത്തകാശീനികൾമുത്തിയന്നവർ
കുത്തമദരസമോടുപോകിലി-
ന്നത്തപസുചിതരുണൻതരംകെട്ടും

൧൭

കാലണഞ്ഞുപണിയുന്നവർക്കുടൻ
കാലവൈരിവരമകിടുംസ്സുടം
കാലതാമസമിയന്നിടാതെയി-
ക്കാലമകുമാനിമാർഗ്ഗണിക്കണം.

മുഖ്യ

ഉല്ലാക്ഷികൾപുറപ്പെട്ടെന്തെൻ-
കല്പനപ്പടിപട്ടതാമുള്ളവർ
ഒപ്പമാൻവിജയൻമൊന്നസം
ഒപ്പുകാശിയിൽമയക്കുണംക്ഷണം

മുഖ്യ

മന്ദമിങ്ങനെപുലോമജാകച-
പന്ദമർദ്ദനകരൻകമിക്കവേ
സുന്ദരാംഗികൾസുരേന്ദ്രനസ്വയം
സന്നമിച്ചുസമദംതിരിച്ചുതേ.

൨൦

പാകശാസനനിദേശമൊത്തത-
ന്നാകനാരികൾനവീനമട്ടിലായ്
ശ്രീകലൻവിലസുംപരിഷ്കൃതാ-
ലോകനീയരുചിമോടിനേടിനാർ.

൨൧

കാമരാജജയലക്ഷ്മീനേടമ-
സ്സാമജാധിപസമാനയാനകൾ
ഭീമസേനസഹജൻതപിച്ചിടും
ശ്രീമദഭിനികടത്തിലെത്തിനാർ.

൨൨

വണ്ണനീയരുചിഭൂഷണാഭിയാൽ
വിണ്ണവർക്കുടയവാനാരിമാർ
വെണ്ണതോരമുദുമേനീമുടിടും
വണ്ണമായവരലകരിച്ചുതേ.

൨൩

നീലനീരസനീരയ്യൂനിമല-
ശ്രീലസിങ്ക്മൊരുക്കത്തുക്കളാൽ
മാലണച്ചുതടിക്കാഭയൊത്തിടും
മാലഘാത്തിയവരുല്ലസിച്ച്തേ.

൨൪

ഉലാതപ്രകൃതിസൈംഹികേയനാ-
ലലംഭക്ഷിതശശാങ്കശോഭനം
മുഖവാണികരപെരിച്ചുനൊറിമേൽ
സ്തിശാവാർജ്ജുവിടുത്തുകെട്ടിനാർ.

൨൫

കുഞ്ചിതാളകകടംബകുളാൽ
സഞ്ചിതാഭമളികത്തിലുത്തമം
അഞ്ചിതാംഗികളനംഗവിഭ്രമം
തഞ്ചിടംപെരിയ്പൊട്ടുതൊട്ടിതേ

൨൬

അഞ്ജനംസ്വയമതീവനീലമാം
കഞ്ജമഞ്ജുലീലിയിൽപ്രമുഗ്ധമാർ
അഞ്ജസാതദഭിവിക്ഷകാക്ഷിതൻ
രഞ്ജനത്തിനെഴുതിത്തിളങ്ങിനാർ.

൨൭

ഭാസമാനതിലസുരശോഭിയാം
നാസതന്നിലതിചാരമെറുക്കുകും
ഛാസകാന്തിപുനരുക്തപാണ്ഡരം
ഛാസമത്ഥകളിലുജ്വലാഭമായ്.

൨൮

മമമന്ദൈരമഹനീയകീർത്തിതൻ
നീർമലപ്രഭപുതുകിടംപട്ടി
നമസ്സൃഷ്ടിതനിലാവുതുകിടം
തന്മനോജ്ഞകരവിളങ്ങിയേററവും.

൨൯

കന്ദകഗമസഗർഭ്യഭന്തസ-
ഭൃന്ദഭാസുമരുണാധരാഭയം
സുന്ദരാംഗികളിലൊത്തുമല്ലിടം
മന്ദഛാസമസമാനശോഭനം.

൩൦

നൽപ്പകിട്ടെഴുമനശതാന്ത്രിക-
ച്ചെപ്പടിക്കളിവിളക്കിനൊപ്പമായ്
ഉല്ലാഷികളുജ്വലിച്ചുത-
ട്ടുപ്പുണ്യതിസുഗണ്ഡമണ്ഡലം.

൩൧

നീലനിർമ്മലനിഖോളപാളിയാൽ
സ്ഥൂലവളത്തുളകുചോച്ചമണ്ഡലം
ലോലലോലനകരമുദിയാംഗഭൂ-
ജാലവിദ്യയിൽമറച്ചിടംവിധം

൩൨

മുത്തമാലകളഭംതുടങ്ങിപ്പൂ-
ന്മത്തചേത്തിടമലംകൃതിവ്രജം
നിസ്തലപ്രഭമണിഞ്ഞുണഞ്ഞുത-
പെത്തുളസ്തനികളജ്ജനാനികം

൩൩

നിഷ്ജരപ്രഭുനിദേശമോത്തുത-
നിഷ്ജനാടവിയിലാവസത്തവും
സൗജനാഗ്രണിമനംമമിക്കുവാൻ
സൗജനായ് സ്വയമണഞ്ഞുമുന്നമേ.

൩൪

മന്മഥേഷുസഖനായിടംജഗൽ
സമ്മതൻമധുസലീലമസ്ഥലം
സമ്മദത്തൊടുസമാഗമിക്കുവേ
സന്മനസ്സമിളകിഭൂമിച്ചുപോയ്.

൩൫

പൂർത്തിയിൽകുസുമകാർമ്മുകൻറൽ
ക്കീർത്തിവൃത്തമെഴുതിപ്പുതിച്ചുപോൽ
നേർത്തിടംവിവിധസുനസഞ്ചയം
ചേർത്തിണങ്ങിവനവൃക്ഷവല്ലികൾ.

൩൬

മല്ല'ചെമ്പകമശോകസാല'മെ-
ന്നല്ലസർവ്വിപിപ്രജങ്ങളും
അല്ലലാലഗരിലേകിടംവിധം
നല്ലപോലമതളിത്തുപൂത്തുതേ.

൩൭

കാന്തതൻകുചസരോജകശമളോ
പാന്തമിന്നുവെട്ടിയുണപൂക്കുഷൻ
ശാന്തനാകമുടന്നെന്നിങ്ങയാൽ
സ്വാന്തമോദമൊടുമാത്തുവണ്ടുകൾ.

൩൮

പാടലാധരികൾ തൻരമരദം
പാടവത്തൊടു തിരസ്കരിച്ചവൻ
പാടലംപിണയുമെന്നതപമാം
പാമെപ്പൊളുത്തുവിട്ടു കോകിലം.

൩൯

സുന്ദരാംഗികളെ വേർപിരിഞ്ഞിടം
മന്ദനേപ്പരിഹസിച്ച്ിടംപടി
നന്ദനീയതവസുനഖല്ലരി-
വൃന്ദമൊത്തുവിലസീവനസ്ഥലി.

൪൦

മോടിയോടുമുദവേണസുസ്ഥനം
പാടിമാരുതവിടൻവരംവിധര
അടിയങ്ങനെകഴഞ്ഞുസൽസുരം
മൂടിടുന്നലതികാനതാംഗികൾ

൪൧

മാരമിത്രമതിമാത്രകരതുകം
പാടച്ചുപരമേകിടുംമധു
സൈപരമസ്ഥലിയിൽമുത്തൊടൊത്തിട്ടു
നേരമേതിനുമുദിച്ചു ഹൃന്ദം.

൪൨

പുല്ലുവല്ലികൾപടൻകേരവാൻ
മെല്ലവേസുധയമണഞ്ഞിടംവിയെര
ഉല്ലസിച്ച്വിടപക്കൾപേത്തുൻ
നല്ലശാവികൾസുഖംചണ്ണതേ.

൪൩

പിന്നിലായ് പരമടുത്തുമുത്തൊടും
വന്നിടുംമുഗിയെമത്തനായമാൻ
നിന്നിണക്കുമൊട്ടെ കാഞ്ചീനാൽച്ചെറി-
ഞ്ഞന്നിലയ്ക്കുതൂരതില്ലൊരുക്കമായ്.

൪൪

മത്തഹസ്തിനിനദങ്ങൾകേട്ടതൻ-
മസ്തകത്തിനുകുതിച്ചുകേസരി
തത്രസിംഹിയെടുത്തുകാൺകയാൽ
സ്തപരംസ്തരനകീഴടങ്ങിനാൻ.

൪൫

കോപിയായ് മുഗദ്ധിഹിംസചെയ്തുവാൻ
വാപിളൻ വിരൂതൻ പാഞ്ഞവൻ
ദീപിതൻ പ്രിയയെ വീക്ഷിച്ചൊരാൾ
ദീപിതനൃതനതോർമ്മവിട്ടുപോയ്.

രനു

കാട്ടുപോത്തുമഹിഷീഗണത്തൊടും
കൂട്ടുകൂടി മുഴുപുറമുലയും
കോട്ടമെന്നിയെ മണത്തു മരതനായ്
കോട്ടവായൊടുമുയന്നുചാടിനാൻ.

രേ

അമ്പിയന്നു കരിണിക്കെഴുപ്പുറം
തുമ്പികൊണ്ടു തലോടി മെല്ലവേ
കുംഭിരാജനിണചേർന്നു; ഹന്തപു
വമ്പിനുള്ളൊരു മഹത്വമുള്ളതും.

രവ

മതുകോകിലമൊള സാരസം -
ദ്വുതമപ്രഥിതപക്ഷിപാളിയും
തത്തദിഷ്ടഭയിതാഗണങ്ങളോ
ടൊത്തമന്ദരസമാന്തിതെക്കുമേ.

രനി

താപമാണ് തപമോടുവാണിടം
താപസുക്തയമാനസത്തിലും
ഹാ! പരംപരവശതപമിഷ്ടുവാം
ചാപമേറിയവനേകിയക്ഷണം

രവ

ഇരവിധം മധുമനോജനൊത്തു തത് -
ഭൂവില്ക്കനെ സമുല്പസികവേ
ആവിലതപമിയലാത്ത നിജം
സ്രീവിലാസിനികൾ തരുകൂടിനാൻ.

രവ

കണ്ണാട്ടു പട്ടപാണ്ഡുനൂത മു -
ക്കണ്ണനേ ദ്രവതരം ഭജിപ്പവൻ
തീണ്ണമംഗജശരാന്തി തേടിടും
വണ്ണമകമനിമാർ കളിച്ചുതേ.

രവ

ശ്രോണിബിംബകചഭാരമാന്നത
 ഭേദണിനിമുജിതനവാംബുഭാളികൾ
 കേജാണിതന്നിലവിടെത്തിളങ്ങിപ്പാർ
 ചേണിയണവണഭേവിമാർവിധം.

ഒമ്പ

ഘൃണായകശങ്കിഷ്ടശസ്ത്രമാം
 സ്വസ്തിവാചകമുരച്ചിടുംപടി
 മുത്തണഞ്ഞവിടെലാത്തി മരുമായ്
 മുത്തണിസ്സണികൾ മുശ്വസ്വസ്തിതം.

ഒര

ചഞ്ചരീകരുചിതഞ്ചിടും മനോ
 വഞ്ചകംമിഴിമദാലസാംഗികൾ
 പഞ്ചബാണനൂടെ ശസ്ത്രധാരപേരൽ
 പഞ്ചമെന്നിയെയെറിഞ്ഞു പാതർമ്മനിൽ.

ഒര

നിത്യവംസുധശയിക്കുമുലമാ
 സ്തുത്യമാധുരിയിലും മികച്ചതായ്
 സത്യമഴുവുമലിഞ്ഞിടുന്നപാ
 ദുത്തമാംഗികൾ തെളിഞ്ഞുപാടിപ്പാർ.

ഒമ്പ

അഭുകേശിനികൾ പേശലങ്ങുളാം
 വിഭ്രമങ്ങൾ വിവിധം നടിച്ചുടൻ
 ശുഭ്രാസമലർതുകിമാരസ
 നദീദായിനികളാടി മോടിയിൽ.

ഒമ്പ

പഞ്ചബാണപരദൈവതങ്ങളാം
 പഞ്ചവണ്ണശുകരാജവാണികൾ
 കിഞ്ചപാതർമ്മനിലണച്ചു പുഞ്ചിരി
 കൊഞ്ചലൊത്തൊരു കടക്കുസഞ്ചയം.

ഒമ്പ

പുളിമാൻമിഴികൾ പോർമുലക്കടം
 തുള്ളിടുന്നതുലയരറ കേളികൾ
 ഉള്ളിണക്കമൊടുചെയ്തു തത്ത്വം
 തള്ളിനീക്കുവതിനായ് തഥാവിധം.

ഒമ്പ

തൊണ്ടിപ്പോലെ രുചിരം തുടിച്ചിടം
 പുണ്ടിയ്ക്കിടെ നനച്ചു നാവിനാൽ
 കണ്ടിവർമുടിഞ്ഞൊരുത്തി പാർവ്വതേ
 കണ്ടിവണ്ണമുറച്ചൊരു സന്ധിതം.

ആറ

കോമളാംഗത്തിമാത്രമിപ്പുമാൽ
 ശ്യാമളം തരുലതാപ്യമീവനം
 കാമകേളിനടന്നുത്തിണഞ്ഞിനി
 താമസം തരുണിമാരെരുക്കുമായ്.

ആമ

ചമ്പകാംഗികളുത്തു പാർവ്വതേ
 വമ്പനുള്ള പടവെട്ടിനേത്തിടാൻ
 വമ്പരായ ചുണ്ണയുള്ള വക്ട നീ
 മുഖനെങ്കിലൊരു പോരു നേർക്കിടാം.

ആറ

പങ്കജേഷണയൊരുത്തിയപ്പൊഴാ
 കൊങ്കയിൽപ്പൂളകപാളി ചിന്നിയോരം
 തങ്കമേനിയിൽ വിയപ്പൊടും സൂര്യ
 തങ്കമാൺ ചിപ്പരേവമോതിനാൾ.

ആന

മോഹനംഗ! മതിയിത്തപസ്സു ഭ-
 മോഹമെന്തിഹ തുടങ്ങിത്തന്നീ
 ആഹവപ്രിയ! ഭവാൻ സുമേഷ്വര-
 നാഹവത്തിന മടിച്ചു മാറൊലാ.

ആർ

പങ്കമറ സുരനാരിമാർ സ്വയം
 പങ്കജാസൂരണനാടകത്തിനായ്
 ശങ്കയെന്നിയെ വിളിച്ചിട്ടഞ്ചൊരം നീ
 വങ്കനേ വിജയ! വിട്ടൊഴിയുവാൻ?

ആള

ആണതന്നെ പരമെങ്കിലോ വെറും
 സമാണപോലെ നീവസിച്ചതെന്തു നീ
 താണുനിൻരതി കൊതിച്ചയ്ക്കുമീ-
 വേണ്പാണികളിലാസ്ഥയില്ലയോ?

ആണ

വൻതപസ്സു മതീയാക്കി വേഗമി-

പ്പുത്തണിക്കുളർകുചങ്ങരം പുൽകി നീ
ഹന്ത മാധുരിയുള്ളമ്പിടം ലസൽ-

ദൂതചേലരസമാസുപദിക്കെടോ.

നൃഗ

മമ്മേഘോപമ മനോജകേളിയിൽ
തപനസ്സിനു വിമോഹമറിതോ?

ജന്മമിങ്ങനെ വൃഥാവിലാക്കൊലാ
നമ്ബിലകൾ നമുക്കു ചെയ്തിടാം.

നൃവ

സുന്ദരാംഗ! സുരലോകസുന്ദരീ
വൃന്ദമിങ്ങനെ വിലാസപേശലം
കുന്ദബാണവിഹൃതിയ്ക്കിരക്കവെ
കിന്ദയാ കണിക നിങ്കൽവേണ്ടയോ?

നൃൻ

ഇത്യാദി നിഷ്കരവരാംഗനമാരുദാ-
രത്യാദിമുഖ്യമൊടനേകവിധത്തിലെല്ലാം
അത്യാദരം പണികൾചെയ്തിലുമജ്ജനൻതൻ
കൃത്യാദിവിപ്ലവമൗഢപോലുമണഞ്ഞതില്ല.

ര

പലവിധതുകൾ വീണ്ടും വേണ്ടപോൽകാട്ടിയിട്ടും
ഫലമൊരു ലവലേശം കണ്ടിടാഞ്ഞിണ്ടലോടും

വലമന്ദനവധുടിവൃന്ദവും വിട്ടൊഴിച്ചാൻ

ബലനിധിവിധുവംശ്യൻവൻതപന്തന്നെചെയ്യാൻ.

മ

മൂന്നാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

നാലാം സർഗ്ഗം.

ഹന്തകന്തിസുതൻതന്റെ വന്തപസ്സായ പാവകൻ
സന്തതോജ്ജ്വലിതജ്യോതിസ്സന്തമെന്നുജപിച്ചതേ.

സഹസ്രമല്യാനദിവ്യദമസ്തരജദിക്കയോ

മഹസ്സോടാകുമിച്ഛോ ദസ്സഹൻ സംഹാരപാവകൻ.

ര

ജാലാമാലവമിച്ഛീടും ഹാലാഹലമഹാവിഷം
കാലഃനകശൂരമുദ്യുൽ ക്ഷോലാഹലമെതിക്തേയോ? ൩

അന്തമ്ഭമമഷോഗ്രന്തമേവക്ഷ് മേകവാൻ
ഹന്തവായുപിച്ഛന്തംകൊണ്ടെങ്കൽതന്നെനീല്ക്കയോ. ൪

സംഹാരഭുങ്ക്തോപിച്ചു സിംഹാരവവുമിട്ടുടൻ
കിംഹാ! ലലാടാക്ഷിലോക സംഹാരാത്മംതുറക്കയോ. ൫

തപ്രാവിധജഗമകോ വ്യഗ്രാകരമുദാരമായ്
അഗ്രാധികംവിവർദ്ധിച്ചു പൃഥ്വീസുതതപശ്ശിഖി. ൬

കന്തിസുതതപശ്ശാകം വന്തിയിൽ സർവ്വവിഗ്രഹം
വെന്തിട്ടമെന്നുസന്താപ മേന്തിമുനിസുരാദികൾ. ൭

സവ്യസാചിതപംമുലംസവ്യഗ്രഹാർ സുരാദികൾ
അവ്യയൻശംഭുവാഴുന്ന ദിവ്യലോകത്തിലെത്തിനാർ. ൮

യക്ഷകിന്നരഗന്ധവർക്ഷശ്ചാരണസാലഗ്രം
ത്ര്യക്ഷനേക്കാണവാനായിത്തൽക്ഷണംചെന്നുകൂടിനാർ. ൯

സനൽക്കുമാരസനക സനദാദിമുനീന്ദ്രം
മനക്കുരുനവാടിത്തൻമനസചികളഞ്ഞുതേ. ൧൦

തജ്ജിക്ഷേരിവരം ഭീതിയുജ്ജിതക്കൊള്ളാഞ്ഞുസർവ്വം
ഘോരജ്ജിന്നാപുരദിട്ടിൻപജ്ജിമേടയിലെത്തിനാർ. ൧൧

അഭൂപ്രാണസാഹചര്യമേവീദ്രമംതഞ്ചിടുന്നതായ്
ശുഭ്രശാരദസദീപ്യഭൂപ്രഭാതര ചേഷ്ണതായ്. ൧൨

വിമാനപരം നാകിവിമാനനീചയത്തിനും
അമാനപ്രയോൽ ഭാനുസമാനം നൽകിടുന്നതായ്. ൧൩

പാരം മഹേശൻ പുശ്കനചാരം താഴത്തുനിത്യവും
സൈപരംപതിക്കയാൽസ്വപമഗൈരരംകാന്തികലണതായ്. ൧൪

സദാലസിഷംകൈലാസസദാഭൃതശിലോമുഖം
ഉദാരഭക്തികൈക്കൊണ്ടു തദാസർവ്വമേറിനാർ. ൧൫

ഭാരത്തിൽകാവലായ്നിൽക്കുംചൂരപ്ലോപ്ലോരിൽമുന്തിയോൻ
ശൂർനാം അദിനദ്വ്യാതൽസൈനമസംഖ്യത്തെന്തേക്കുന്നാൻ-

കുടനുകേരവരേതത്തു ഹരകീകരൻ
ഉടൻ തദാഗമോദനം സ്ഫുടം ഭേവണാടോതിനാൻ. ൧൬

സന്മനസ്സാമവൻ സപ്രാമിസമതത്താൽ തദന്തികം	
തന്മഹർഷിസുരേന്ദ്രമുഖത്തെ സമ്മദത്തോടണച്ചതേ.	ഹവ
സമനന്തര മാഭാസപൽ സമനന്തം പെടാത്തവൻ	
സപ്രമനസ്സുകളിൽ ചേർത്തു സമനസ്സുകൾ വാഴ്ത്തുവോൻ.	ഹൻ
ജടാപടല സാന്മണസ് പടാഭസുരസിന്ധുവും	
നിടാലവിലസൽ തേജകടാഹകുറിനാക്ഷിയും.	൨൦
ഹിമക്ഷ്മാദൃൽ സുതാസ്യാബ്ജമേൽഭ്രമരണബന്ധുരം	
സമസ്തലോകസന്ത്രാണസമതേമക്ഷണയുഗ്മവും.	൨൧
സപ്തകണ്ഡലസം രാജൽഭുഷണഭൂതിഗണ്ഡവും	
അപ്രമേയ ജ്വീതജ്യോത്സം നാനുഭവക്രമാന്താംശുവും.	൨൨
ഹാലാഹലവിഷജപാല ജലാകലിതകണ്ഠവും	
ചേലാളം തൽകപാലാസ്ഥിമാലാമഹിതമദ്ധ്യവും.	൨൩
പേഗലംശുലപരശു പാശപാപാങ്കശാഭിയാൽ	
മോശമരഘസിക്കും സൽക്ലേശഹാരിഭജജടഭുവും.	൨൪
രോമാളിയാൽ പകത്താശുവാമാലംഭേർതിരിച്ചതിൽ	
പ്രേമാർഭമല്ലസിച്ഛിദം രാമാമണിമുന്ധാനിയും.	൨൫
ആനന്തേലോൽ മറച്ചീടാനൽക്കുടിതടാഭിയും	
നന്നാത്രിഭവനാലംബസ്ഥാനമാരപാദപത്മവും.	൨൬
പശുശോഭം പ്രകാശിക്കുമഷ്ടമുത്തിമഹേശ്വരൻ	
തുഷ്ടാഷിസുരവൃന്ദത്താൽ ദൃഷ്ടനായ്ക്കുസതപരം.	൨൭
ഭൂതവൃന്ദജടം തത്രഭൂതനാഥാഭിപത്രരും	
പ്രീതരായ് ശംഭുപാശപത്തിൽ വീതപങ്കം വിളങ്ങിനാർ.	൨൮
ഭദ്രകായ്ക്കുണ്ടേകുന്നഭദ്രകാളിതന്മജയും	
രുദ്രദേവാന്തികത്തിൽ താൻ ഹൃദ്രസത്തോടവാണതേ	൨൯
നഭാവമപ്പരം ജ്യോതിസ്സവാങ്മനസഗോചരം	
ജവാലിക്കിച്ഛകൈകൃഷ്ടിസ്സവാത്സ്യം വാഴ്ത്തിനാമ്പർ	൩൦
ഭവാന്ദിഭാഗ്യഭ്രമാവാം ഭവാനാത്താത്തിഭജണനർ	
ഭവാഭിധജഗൽബാധം ഭവാമയമകരഭവോൻ.	൩൧
ദിക്കാകൈബ്ബ്ദസ്മാക്കീടാനുക്കാളം കൊളകൂടവും	
ചിതക്കാതലാംഭവോൻ ഭക്ഷിച്ചുകാലം കാത്തുവിഷ്ണുവും.	൩൨

യക്ഷരാട്ടിനു ധനവുമക്ഷയം ഭിക്പതിതപവും
 ശൃംഗഭോ! നരകിടംനിന്റെ പക്ഷപാതമനുതമം. ൩൨

പാദാന്തംകണ്ടുകിട്ടാത്ത വേദാന്തതരുശാഖയിൽ
 മോദാന്തരംഗംവാഴ്ചനിൻ പാദാന്തം ശുപഭാശ്രയം. ൩൪

ഭവനാഡകടാഹൈക ഭവനാശ്രിതലൂണിനായ്
 ഭവനാമജ്ഞതാൻതുണായ് ഭവനാശനനില്പവൻ. ൩൫

ചരാചരജഗൽസൃഷ്ടി കരാബ്ജഭവനായതും
 ചിരായതൻജഗദ്രക്ഷാ പരാധോക്ഷജനായതും. ൩൬

സ്വത്രിലോകസംഹന്തി ശവ്നായ്തീൻതുംഭവൻ
 ദവണ്ണശൈലനിലയ! സർവ്വകാതുതുകൊള്ളുക. ൩൭

ഹന്തസന്തപ്തരാം ഞങ്ങളുന്തകാതകതാവകം
 സന്തതം കൈവണങ്ങുന്നു ചിന്തനീയാംപ്രീപങ്കജം ൩൮

ശ്രീപതിദ്രഹിണാരാദ്ധ്യൻ നീപരംഭക്തവത്സലൻ
 ആപന്നാന്തിഹരതപത്താ ലാപതിച്ചുഹരാവൃതേ. ൩൯

ഖാഡവം മുട്ടുപൊട്ടിച്ച പാഡവൻതൻ തപസ്സിനാൽ
 താഡവപ്രിയ! ഭോ! ലോകഭാണാമിച്ഛോളടഞ്ഞുപോം. ൪൦

ഏറുന്ന തത്തപംമുഖം നീറുന്നിതു ജഗദ്രയം
 ആരംഭവശശിക്കീറും പേറുന്ന ഭവനപ്രഭോ! ൪൧

പ്രാണവായുവടക്കിതപൽ പ്രീണത്തതിനു ഫൽഗുനൻ
 ക്ഷീണമെന്യേതപിക്കുന്നിതേണലാഞ്ചന മൃഡ! ഭോ. ൪൨

വിഷ്ണുപന്തൽതപസ്സാലെ നഷ്ടമാക്കിച്ചമയ്ക്കോലാ
 ശിഷ്ടനുംസവ്യസാചിക്ഷ-തുഷ്ടനാജ്ഞമേക നീ. ൪൩

എന്തിനിത്താമസം ലോകംലെത്തിടും മന്നമേഭവൻ
 കന്തിതൻസുരവിനുള്ള ചിന്തിതം ചെന്നുനരകക. ൪൪

പട്ടതപമേറും പാതർന്നു കൊടുത്താലും വരംവിഭോ
 ഉടൻസർവ്വജഗത്താപ മടങ്ങട്ടെ ഭയംനിധേ! ൪൫

ഇപ്രകാരംവണക്കിൽ സപ്തതിരൂപമോതവെ
 സുപ്രസന്നമുഖൻശവൻ ക്ഷിപ്രമിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ. ൪൬

വീര്യഹങ്കാരമേറുന്ന ശൈത്യവൻ ശുപതവരാനൻ
 ഐശ്വര്യമാന്തപംചെയ്തും കായ്മിങ്ങറിയുന്നതാൻ. ൪൭

താമസിക്കാതെത്താൻ പാതമകാമസന്തുഷ്ടിചേർത്തിടാം
 മാമകാത്രിതരോദേഹം പ്രേമമുള്ളതിലുണ്ടുമേ. ൧൨൭
 ആയാസമല്ലവേണ്ട പോയാലും നിങ്ങളേവരും
 ഭീയാപിക്കില്ലകൾലും ഭൂതാൽ നിങ്ങളെക്കു മേൽക്കുമേൽ. ൧൨൮
 അജ്ഞാൽക്കുരുവാൻ മാലാപിമജ്ജനത്താൽ കളുത്തുടൻ
 വിജപരാതമാക്കുകായിത്തന്നി ജ്ജനമാർ തിരിച്ചുതെ. ൧൨൯
 സത്യാശനാദിനിവരം സത്യാസംവിട്ടുപോകവേ
 ശോശാരിജനെയോത്തിശൻശോശാതജയൊടോതിനാൻ-
 “സോദരംഗെരരിനമ്മെ തപൽ സോദരപ്രിയനജ്ജനൻ
 വാദമറുഭജിക്കുന്നു വേദമന്യക്കെഴുംവിധം. ൧൩൦
 പുരുഷതസ്സതൻനമ്മെ പ്പുരുഷ ശ്യാ ഭജിക്കയാൽ
 വിതതന്ന വരംനൽകാനുതിന്നി വിളംബരം. ൧൩൧
 ഹേ കാതരാക്ഷി! തല്ലാമ മേകനായിട്ടാമുത്താൻ
 ലോകാവനവൃതം തെരറിപ്പോകാതെ കരുതേണ്ടയോ? ൧൩൨
 മല്ലാരിസഖനെന്നുംതാൻ ചൊല്ലാളും പടുവെന്നുമേ
 വല്ലാതെ മദമോടത്രേ വില്ലാളി മരുവുന്നതും. ൧൩൩
 മക്കുടലാപജനാണിട്ട മല്ലൂടം ശവ്വമത്രയും
 മൽഘടസ്സനി! മാറൊതെ ദർഘടം കഥപൂരണം. ൧൩൪
 അഹന്തഹന്ത നിിക്കാതെ യഹം തൽപ്രിയമേകീടാ
 മഹസപിയവനോടാജിമഹംതെല്ലനടത്തണം. ൧൩൫
 പാതമൻറകയ്യു കുലാക്കിൽ പാത്തരിഞ്ഞെന്നമത്തിന്റെൻ
 കാത്തസ പരാംഗിവേഗംതൽകാത്താത്മ്യത്തെവരുത്തുവാൻ- ൧൩൬
 ഭീ, മാനവാധിപക്കേകം ഭീമാനുജപരക്രമം
 ഹോമാദിസ്സനി! പാത്തിടാൻഹോമാന്വോളത്തിലാഗ്രഹം-ന്റെൻ
 കരുപ്പുതുലുനാം ജിജ്ഞാതൻല്ലേം തെല്ലടക്കീടൻ
 സന്ദർഭമിപ്പൊളുണ്ടാക്കി സ്സഭരിക്കാം കിരീടിയേ. ൧൩൭
 മനസ്സിനും ശമംവന്നേ മനസ്സിനുമോന്നിട്ട
 ഘനങ്ങളുറ വാനിൽതം നന്നർഘശശിതരകരം. ൧൩൮
 പോരാളിയവനോടൊന്നു പോരാടാനുറച്ചുതാൻ
 പോരാ ഭവതിയുംകൂടി പോരാമെങ്കിലതും ഹിതം. ൧൩൯

താമസംതെല്ലുമേവയുതാമമാക്ഷി! നമുക്കിടൻ
കാമതാതപ്രിയായോശംകാമദായിനിയെത്തണം" നുമ

കിശോരപന്ദ്രമൃഡോക്തികൃശോദരിതമാവിധം
വിശോധിച്ചുനിന്നുച്ചേവംവിശോകത്തോടുചൊല്ലിനാൾ നൂർ

"ദേവ ദേവ! ദേവൽപാദസേവചെയ്യുന്ന പാതമനിൽ
കേവലം കലഹിപ്പാനോഭാവമെന്നുവേദനതം? നൂത

ശുദ്ധയോടും ദ്വാനേതന്മാൻ ശുദ്ധനായ് സേവചെയ്വവൻ
ബലാവൈരസ്വന്നേപ്പോലെ യുദ്ധംചെയ്വതിനർഹനോ. നൂന

കണ്ണുച്ചുരിവാരാത്രം കണ്ണവൈരിഭജിക്കുവ
ഭണ്ഡപാണിനിപോ! ചെന്നഭണ്ഡമേല്പിക്കുകതാമ? നൂത

ശങ്കനിഞ്ഞു സഭാനന്ദകം ശങ്കര! തപൽപദാംബുജം
ശങ്കവിട്ടാശ്രയിപ്പോക്കു സങ്കടംനീവരുത്തേലാ. നൂവ

മതിചൂഡ! തപഃചെയ്യും മതിമാനായപാതമനിൽ
മതിയിൽപ്രഥമനോബു ക്കും മതിയാക്കണമിക്ഷണം. നൂൻ

ഭൂതികാംക്ഷിച്ചുചെയ്തിടും ഭൂതിഭൂഷതപസ്സുമേൽ
ഭീതിചേർക്കുന്നതെന്നായാൽ ജാതിയായ്നന്ന തൽഫലം നൂ

ചേലിയന്നതപസ്സിന്റെ കൂലിതൽപീഡയെങ്കിലൊ
മേലിലിമ്മട്ടഭക്തകായ് ജോലിചെയ്യേണ്ടിവന്നിടാ. നൂ

ചെന്നന്നസേവിക്കുമവനേ ചെന്നന്നരൂപഭവട്ടിടാൻ
ഇന്നേരിട്ടമഭിപ്രായം നന്നവരീതിതന്നെ. നൂ

പരിഹാസസാക്ഷിയോഭക്ത പരിപീഡനസങ്കതിയോ
ശരിയല്ലെന്നതോന്നാൻ ഗിരിശ! തപന്മനോരഥം." നൂ

അവിഗതായ് ശോഭപത്രി തീവിധത്തിലുള്ളവ
അവിഗവദ്യനാശംഭ ദേവിയോടോതിപിന്നെയും. നൂ

"പുതാംഗി! ഭക്തസർവ്വതർ ഭാതാചെന്നജഗൽശ്രുതൻ
ഭൂതാധിപനിവൻസേവ ചെയ്യാലായാൾക്കധീനനാം. നൂ

ചാരവാണി! മതിഭൂഷി പോരമപ്പാതമനോടുത്താൻ
പോരടൻതെല്ലുചെയ്തിട്ടെ പ്പേരുമിപ് സീതാമകിടാം. നൂ

മാനിപാതമൻറെകയ്യു ക്കു മാനിച്ചിട്ടെടുസ്വരം
പൂനിലുഖൊത്തതൽക്കീർത്തി വാനിലുംചെന്നുള്ളതേച്ചിടും. നൂ

കിരീടിതൻറെക്കെയുക്കു പരീക്ഷിച്ചിപ്പോമേകിടാം	
ഒരിഷലതിനിന്നില്ല ഗിരീഭുവനത്തിനി!	വെ
സ്വപ്നവ്യവസ്ഥമാകുമൽ സവ്യകായത്തൊടൊത്തുടൻ	
സവ്യസാവികുവിജയം സർവ്വമാചേപ്പുതുണ്ടുഞാൻ	ന്റെ
ഉരച്ചുവമമാകാത്ത നരത്തകതുകത്തൊടും	
സ്തരത്തത്തമാഭൂതം തരത്തിലഥമാരിനാൻ.	വു
കരാളഭൂഷാവേഷാഡ്യം കിരാതവടിവത്തുതം	
പരാദൃഷ്ടിചരംപൂണ്ടു പരാന്തകനിഷ്ടഭനൻ.	വുമ
സ്തരശ്ശ്രീയാകപർദ്ദംതൽ ശിരസ്സിൽധൂമുകേശമായ്	
പരമഭോജനാൻഭിതീകരമാം ഭംഷ്ടയാത് സ്വയം.	വുവ
തപിട്ടാളമക്ഷിതാൻനൈരി പ്പൊട്ടായ് തീർത്തോനകം	
കാട്ടാനത്തൊലുതാൻചേല കാട്ടാളനിലയികലും.	വുവ
ചേലാളം തൽകപലാസ്ഥിമാലാഭിയുമണിഞ്ഞുതാൻ	
മേലാകവേഗളംപോലെഹാലാഹലവിഷാഭമായ്.	വുവ
അന്തരംകയ്യിലെഴുംപിനാകംകലവിലുമായ്	
ലേനാകൃതിതദാഭീമസ്വനാമംസ്തപ്തമാക്കിനാൻ.	വുവ
കാട്ടാളമുത്തിയായ് മാന്ദ്യം കാട്ടാതെമടനാത്തകൻ	
കാട്ടാനടെയാളോടും കൂട്ടായ്പോരാത്തരച്ചതേ.	വുവ
കാന്താഭിപ്രായമോത്താശു കാന്താകൃതി ദ്വാനിയും	
കാന്താരചാരിണിവ്യാധ കാന്തരൂപം ധരിച്ചതേ.	വുവ
ശ്രീഭദ്രാത്രിചാവണ്യലാഭനീയാഭചേർന്നവരും	
ബീഭൽസുപാശ്വമെത്തിടാൻ ബീഭത്സാകൃതിനേടിനാൾ.	വുവ
ലാളിച്ചശൈരീയെന്നുള്ള ലാളിത്യപ്പേരിലരറവും	
കാളിയെന്നുള്ളപേരപ്പോൾ മേളിച്ചിതുഭവാനിയിൽ.	വുവ
അടയുമുത്തിയുംകണ്ടാലാടലുണ്ടായിടുംവിധം.	
വേദനായകയൊഷിത്തായ് പേടമാന്വിശിപാപ്തി.	ന്റെ
കരാളഭംഷ്ടഭാഷിഗോക്ഷം കിരാതാകാരമാൻടൻ	
ചരാചരജഗദുക്താപര തമാക്കൾവിളക്കിനാൻ.	ന്റെ
ഗുതാനന്ദംസ്തപ്തിസ്ഥിതിലയകരന്മാർതിജഗതി	
പിതാക്കന്മാരമ്മാതിരിമുഗ്ദ്ധതന്മാനിനികളായ്	ന്റെ

ഭൂതാശ്വത്ഥം ഭൂതപ്രഥമഗണവൃതരൂപിഭൂതൻ
 ഹിതാത്മനായാദിസഖിതവടിവായ് തീർത്തരസാ.

൯൩

കാലഭോഷികിരാതവിരതനവായ്
 കാട്ടാളയോഷിത്തുതൻ
 കോലംപുണ്ടഭവാതി, ഭൂതഗണവൃ-
 നായാദിവശ്ശങ്ങളായ്
 ലീലയ്ക്കിങ്ങനെയോകനായകനൊരു-
 ഷിർത്താൻ പരപ്പെട്ടത-
 കാലംകണ്ടപുകഴ്ത്തിനാൻ പുകളിതാം-
 ഗന്മാൻ പലസ്തുവാദികൾ.

൯൪

നാലാംസ്കന്ദം സമാപ്തം.

അഞ്ചാം സ്കന്ദം.

മിന്നിടുംമഹിതകീർത്തിലാവി-
 മന്നിടത്തിൽനൈടനീളെനിരത്തി
 മുന്നിലെത്തിയൊരുനാൾ സഭാശ്രം.
 തന്നിൽവാണിതുസുയോധനമന്നൻ.

൧

വണ്ണനീയഞ്ചലശാലിവഭാസ്യൻ
 കണ്ണനീഷ്ടസഖനാതുപനോടായ്
 കണ്ണസീമ്നിചിലതാതിനിശ്രദ്ധം
 സ്വപ്നപീഠതലമേറിവസിച്ചു.

൨

ശൈത്യശാലി ധൂതരാഷ്ട്രസുതേഷ്ഠം
 കായ്മെന്നുകരളിൽകരുതിത്താൻ
 അയ്യശീലരവിടെക്കു പഭിഷ്കാ-
 ലായ്മുഖ്യമടുത്തുവസിച്ചാൻ.

൩

വൻപതിപ്പിന്നിഭൂതപിശുനതപം
 നെഞ്ചകത്തിലിടതിക്കിയധൂർത്തൻ
 വഞ്ചകൻശകുനിതാടിതലോടി-
 തഞ്ചമോടസഭയിൽസ്വയമെത്തി.

൪

ശാസനയ്ക്കു നന്ദരിച്ചുതദാ
 ശ്ലാസനാദിസമ്മജാതരശേഷം
 ഭാസമാനമണിപീതേലംഭു-
 വാസവാതമതിയോട്ടമണഞ്ഞു,

ഉന്നതാസനതലത്തിൽവസിക്കും
 പന്നഗലാപജമഹിശനേനോക്കി
 ഹനേചാരിയൊരുച്ചാരണത്തെ-
 ഹിന്നഭക്തിയൊട്ടുകൂപ്പിയറച്ചു.

‘രാജരാജസമ! രാജിതശോഭം-
 രാജദത്തമയശർഹരവീയാലെ
 ഭോ! ജഗൽപ്രഥിത! പാരുവെളുപ്പി-
 ചോജസാഭവിഭവാൻവിലസുന്ന.

കല്പദ്രുമിരഹകല്പ! ഭവാൻതൻ-
 കല്പനയ്ക്കു നന്ദരിച്ചുടിയങ്ങരം
 സപ്തകേതന! സമസ്തധരിത്രി-
 സപ്താംഗപണിപെടാതെത്തുടങ്ങി.

കൈരവാംബുധിസുധാകര! ധാത്രി-
 കൈരവത്തിലുരുചിത്തിനിലാവായ്
 പാരമ്യംതെളിപ്പിച്ചേന്നുലസിക്കും
 വീര! നിൻമഹിമയെക്കുമഭംഗം.

താവകംമഹിതമാമപദാനം
 സേവതെല്ലമിവരാതുകയല്ല
 കേവലംശ്രുകവനാദികൾകൂടി
 ബുദ്ധുലാതക! പകരംഭരിവരുന്ന.

വിശ്വമാനവസമുദായമിച്ഛാശം
 വിശ്വവിശ്വതദേവതഗുണജാലം
 വിശ്വസ്തിച്ചു വിവരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടി-
 വിശ്വമൊക്കെയൊരുപാലെമുഴക്കി.

അത്രയല്ല ബലശാലിഭവാനാ-
ട്രേവല്ലഭതേ വീട്ടജനങ്ങൾ
അത്രപം പ്രയത്നാഭിർവടിഞ്ഞി-
ട്ടുത്രസിച്ച് ഭവീതിൽ കടിപാഴ്പ്പായ്.

മര

ഉപരാവര! ഭവൽഭജവീര്യം
സ്വരാലമഭിനദിതമത്രേ
പവരാജനമഭിതിയൊടുനിർ-
ഗവരായ് വലകലങ്ങൾ കലുങ്ങി.

മര

വീരശ്ശ്രീമത്സഹായമെഴുന്നിൽ-
പേരമിത്രമമമമമമത്രം
സൈന്യമേതവനമാശ്രിതരക്ഷാ-
ഭാരമാണൊരുഭവാനവിധേയൻ.

മര

മന്നവേശ! ഭവദാജ്ഞയെ യോർത്തി-
മന്നശേഷമടിയങ്ങൾ നടന്നു
ഉന്നതം തവയശശ്ശശ്ശശ്ശ
മന്നശോഭയൊടുമെടുമിപ്പ.

മര

കേടുമന്റ, ബലശാലിഭവാനാ-
രോടുമത്സരിക്കും പാണ്ഡുസുതന്മാർ
നാടുവിട്ടുനളിനാഷ്ടിയൊടൊപ്പം
കാടുകേറിയതുമാൻറീയാത്തോൻ.

മന്ന

ദേവനായകർ പിന്താക്കും, സുഹൃത്താ
ശ്രീവരൻ, സ്വയമന്തിപ്രബലന്മാർ
ഭൂവലാർദ്രന്! ഭവൽപ്രതിഫത്താൽ
മാവലിച്ഛിലവരന്നലയന്ന.

മര

പ്രേതനാഥതനയാദികളിപ്പോൾ
പൈതൃകാനുജ്ഞയിലുൾക്കം
പ്രീതരായിമരുവുന്നവരാട്ടു
പാതമെഴിലിവിലസന്മാരിമുത്തേ.

മവ

പോരിനുള്ള വഴികാട്ടിലിരുന്നു
 പേരിയന്നവർനിന്നു വരുന്നു
 പാരിനീശ! പരുവിക്രമിയാംനിൻ
 പേരിലുള്ളതെന്തെല്ലാമത്രേ.

മൻ

വീര്യവാരിനിധിയജ്ജനനിപ്പോ-
 ളാതുശാസനയിലീശപദാബ്ജം
 ധൈര്യവായ്ക്കൊടുക്കി ചുവരുന്നു
 ഞാതുശീല! തുഹിനാചലഭ്രവിൽ.

൨൦

ശവ്ദേവനൊടുപാശുപതാസ്രം
 ശവ്ദീശകലഹീന! ലഭിപ്പാൻ
 സർവ്വമാഹലദമാന്തപമഗ്രം
 സവ്യസാചിനിരേവരവീരവരന.

൨൧

ഒപ്പുകാരിവരമേരൂവിശേഷാൽ
 ഒപ്പശാലിവിജയൻജയകാംക്ഷി
 സപ്തകേതന! രണത്തിനടുത്താൽ
 സ്വപ്നമല്ലവവിടേക്കുമെടിക്കും.

൨൨

അഷ്ടമുത്തിഭജനത്തിനെയും ത-
 ന്നിഷ്ടയോനിയതനിഷ്ഠരമെന്നായ്
 വിഷ്ണുപാധിപ! വിഭോ! പരമാത്മൻ
 ധൃഷ്ടരഃമിവർതിരക്കിയറിഞ്ഞു.

൨൩

പാൽതലശ്വര! പൃഥ്വീനായൻതൻ
 ചാൽത്തക്കടരതിരുമുഖിലുണർത്തി
 ചിത്തമുത്തൊടിനിവേണ്ടതശേഷം
 പാൽതരിഞ്ഞയി! നടത്തുക "ധീമൻ".

൨൪

ഇരവിധം ചതുരനാകിയ പാരൻ
 ഭൂവിനീശനൊടുമുതിരിച്ചു;
 ഭീവികാരമൊന്നാണെന്നപ്പോ-
 ളാവിദഗ്ദ്ധസഭയൊന്നു നടുക്കി.

൨൫

അതുകിംപ്രതിവിധാനമിതെന്നായ്
വിരൂപിച്ചമരുവുപുറമേയ്
മിത്രഭാവമൊടുത്തുവസിക്കും
മിത്രസുന്ദരിലതിങ്ങനെ ചൊല്ലി.

ഉണ്ണ

“സപാത്തമാളിവനമിത്രകലത്തി-
ന്നന്തമേകവതിനേകവിഭജൻ
സന്തതംതവഹിതത്തിന്റേനില്ലെ
ചിന്തയെന്തിനയി! പണഗകേന്ദ്രോ?

ഉറ

പോരുചെയ്തരിയപാതമരൈവൽവാൻ
പോരുമെൻകരകനിഷ്ടികമാത്രം
പാരുട്ടുപുനരൊന്നുചമപ്പാൻ
പേരുകേട്ടവനിവൻമതിയാകും

ഉവ്വ

കണ്ണനാകമിവനാടുരണത്തിൽ
കണ്ണനിഷ്ടനയിപൽതുനനേരൊൽ
വണ്ണനീയതുണ്! തൽപിതനാടാം
വിണ്ണണഞ്ഞുടനവൻവിഹരിക്കും.

ഉൻ

കാലപുഷ്പകടുകാമകമോടി-
ക്കാലമാജിപട്ടണാനെർചെയ്താൽ
കാലനംകലമഭൂമിയിൽനിന്നും
കാലകരരിയഴലേറരതിരിക്കും.

൩൦

പാകവൈരിതനയൻറമദത്ത-
പാകമാക്കുവതിനായ് മതിയിത്താൻ
നാകവാസികളുമെന്നൊടേകിപ്പാ-
നാകയില്ലപുനരെന്നുപരമാർ.

൩൧

ഭീമവാഹുബലശാലിവാനും
ഭീമസേനമട്ടത്താൻ ചെയ്താൽ
മേമമഹീശ്! തടിയൻപൊടിയാകും
മേമശൈലസമമോസികതാഭി

൩൨

കണ്ടകാകനികംകാട്ടിൽത്തന്നാ-
കണ്ണമാകവെയശിച്ചുതരിച്ചോൻ
കണ്ടകുറ്റനീവുകോരുന്നോ ചൊ-
ല്ലൊണ്ടവിശ്രമിഭവാനോട്നിപ്പാൻ.

൩൩

മദ്രുനൃയിലുദിച്ചുസുതന്മാ-
രുദ്രസത്തൊട്ടുമെതിക്കിലുടൻത്താൻ
ഭദ്രമിന്നയിഭവാനെവരുത്തി
ബ്ഭദ്രമിട്ടിട്ടമവർമ്മതക്കം.

൩൪

ധർമ്മസുന്ദരവിന്നാട്ടിലിരിപ്പാൻ
കർമ്മമില്ലവനമേഗതിമേലും
നിർമ്മലതപമവൻതൂടരുട്ടേ-
ധർമ്മമിങ്ങുമയി! ചിന്തകൾപോട്ടേ.

൩൫

ഭൂതിമാൻപട്ടസുയോധനനോടായ്
ഭീതിവിട്ടിവനിവണ്ണമുരയ്ക്ക
നിതീയോട്ടവിദൻമുദവാതി-
പ്രാതികൂലുനിലയിൽപ്രവദിച്ചു.

൩൬

“കണ്ണമെമ്മാഴിസുധാധന! യുഷ്മൽ-
കണ്ണതൃപ്തികരമെങ്കിലുമിപ്പോൾ
നിണ്ണയം കരുണപാമ്പയഗംഭീ-
രാണ്ണവത്തിനു ഘടോരുവനരത്ര.

൩൭

പഞ്ചപാണ്ഡവഗിവിപ്രകരംതപ
പഞ്ചനേന്ദ്രനവിവർത്തിതമുയി
തഞ്ചമററകരുവംശവനത്തിൽ
നഞ്ചയംസപദി ചുട്ടുപൊടിക്കും.

൩൮

ധർമ്മമററകിതവപ്പണിയാലേ
ധർമ്മജാദ്യരലയന്നുവനത്തിൽ
ഭർമ്മഭംതടവിട്ടുനന്ദവാനം
ശർമ്മമററപലതെററമുദിക്കും.

൩൯

പല്ലവാംഗിസുതീപാഷിതിവൻകാ-
 ട്വലോടമണയുന്നതുമേതും
 നല്ലതല്ലതപതേ! തൃപതേട-
 നില്ലയോപരമതുംഹിതമെന്നോ.

രര

അപ്പനുള്ള സഹജന്റെസുതന്മാ-
 രഹകീർത്തികൾവനത്തിൽവസിച്ചാൽ
 സ്വരമായശശിവംശവുമേരും
 തുരമാകുമതുനീയറിയുന്നോ.

രച

ശ്രേഷ്ഠഭരവിചക്ഷണനാകും
 ജ്യേഷ്ഠനൊത്തയിതവാവരജന്മാർ
 കായകണ്ടകകലങ്ങളിൽവാണാൽ
 പ്രേഷ്ടഭാവമിവിടേക്കുളവാമോ.

രച

ധർമ്മശീലമുള്ളവരെപുകഴ്ത്തും
 നമ്മന്നന്നെനമങ്ങുണർവ്വുൻ
 ധർമ്മദാരയുതസ്തതികലന്നാൽ
 ദമന്തോലാത! നിനക്കതുനന്നോ?

രച

സത്യസംഗമരുദാരബലന്മാ-
 രത്യമഷ്ടമൊടുപാതമരതിത്ഥാൽ
 കൃത്യമുന്മരിഹകണ്ണമുഖന്മാർ
 സത്യമാജിമദമപ്പൊളകരൾ.

രര

പാതമരോടുപടവെട്ടിയെതിർപ്പാൻ
 പാർത്തലത്തിലൊരുവീരനെയും ഞാൻ
 പാർത്തില്ലകലക്കത്തിനകണ്ണാ
 പാതമവാക്കുകൾഫലപ്പെട്ടകീല്ല.

രര

വീരപാതമുള്ളഗങ്ങളുംവമിക്കും
 പോരാത്തോഷവിഷഭാവല്ലതാഴൻ
 സൈന്യമിരിക്കുകലാട്ടമിപാടേ-
 ചാരമാക്കുമതിനീല്ലവിതക്കാ.

രന്ന

മാരിപോലെശരപാളികൾതുകി-
 പ്ലാരിലൊക്കെവിളികൊണ്ടൊരുപാതമൻ
 പോരിനായ് പരപ്പമോട്ടമണഞ്ഞാൽ
 സെഴരിമുഖ്യരുടെമുഷ്കശമിക്കും.

ര്റെ

കാട്ടിലഞ്ചലികളെക്കളവേററം
 കാട്ടിനിക്കുരുന്നിരസിച്ചതുപാത്താൽ
 പാട്ടിലുള്ള രസിയെസ്വപശിരസ്സിൻ
 ചോട്ടിൽവെച്ചുടനോക്കുകതന്നെ.

ര്വ

ഭൂതകൈതവകലാകൾലതപം
 സ്ഫീതമാകിലുമഹോസമരത്തിൽ
 ഭീതരായ് സപദിനിക്കുളങ്ങരും
 പൂതശിലരിൽമടക്കുമടിക്കും.

ര്ൻ

സവ്യസാചിനിജസേവയിൽവാമാ-
 സവ്യമുത്തിയെവശത്തിൽവരുത്തി
 ദിവ്യപാശ്രൂപതമാംമഹിതാസ്രം
 ഭവ്യവാരീധിരസന്തോടുവാങ്ങും.

രൊ

ഇഴശനോടുവരമാശ്രവരിച്ചുര-
 ക്ലേശമറുവിജയൻജയശീലൻ
 കാശകീർത്തിസമരത്തിനണഞ്ഞാൽ
 കെഴശലത്തിൽവിജയംവരുമെന്നോ?

ര്മ

കന്തിതൻതനയരോടുവീരോധം
 പന്തിയല്ലുപതേ ! നിരപിച്ചാൽ
 എന്തിനിക്കുനെട്ടുദന്തമഹോ ദു-
 ശ്ചിന്തിതാർത്തിഹതമാക്കുവതിപ്പോരും?

രെ

വൈകിടാതെപട്ടപാസ്സുസുതന്മാർ-
 കേകിയലുമഹിയുലതബലേ
 ലെരുകിത്തൊടിയൊഴുകുവാനെ-
 ന്നാകിലേശുമേദംശമുദിക്കൂ."

രെന്ന

ഇത്തരം വിധുരവാങ്മയമാലാപി-
സത്തശിച്ചുറിയഭീഷ്മമുഖമാർ-
ചിത്തസമ്മദമിയന്നു, തദാദർ-
വൃത്തനാം തൃപതിയൊന്നുവിയത്തു.

൫൪

ഹാസമോട്ടമപാടിയുടൻ ദ-
ശ്ശാസ്സനൻസഭയിലൊന്നുചവുട്ടി
ശപാസവേഗവിവൃതാക്ഷരമഞ്ചു-
വാസവാഗ്രിമനോഭേവമുറച്ചു.

൫൫

“എന്തഞ്ചലാമിവരോട്ടവുമാസം-
ബന്ധഭാഷണമിവൻതുടരുന്നു?
ഹന്ത ! ഹന്ത ! കരുഭുവരരെല്ലാ-
മന്ധരെന്നുവിദുരൻകരുതുന്നോ?

൫൬

പോരുചെയ്യുമരിപാതമനിവണ്ണം
ഗീരുകേട്ടിവരടങ്ങണമെന്നോ?
പെരുരുഷംചെറുതുചേന്നുവരോടി-
ഞ്ചുഭീരുഭീഷണിയിണക്കുകയില്ല.

൫൭

ധാടിവിട്ടുഗതികെട്ടുതപസ്സായ്
കൂടിക്കമതിപാതമനിവിതരം
പേടിയിക്കരുകലാധിപരാന്നാൽ
കേടിതില്ലാ മുദിപ്പതിന്നുണ്ടോ?

൫൮

പുജുരല്ലരികൾപാതമരവക്കായ്
രാജ്യമലാമിവൻനൽകയുമില്ല
പ്രാജ്യകീർത്തിതൃപനഗ്രജനഗ്രന്
ത്യാജ്യമൊഴികൾകേൾപ്പതുമോശം.

൫൯

കോട്ടമരരരികളെസ്തുതിചെയ്തി-
ക്കൂട്ടരേ ബഹുദക്ഷിപ്പതിനിപ്പോൾ
നീട്ടയച്ചിവനെയായവിളിച്ചോ?
പ്രാപ്തകാട്ടിലിവനും ഹിതമെങ്കിൽ,

൬൦

അംഗ ! ഭോ ! ഗുവര ! പാതമരൊടിപ്പോൾ
സംഗരത്തിനുപറപ്പെടുകല്ലേ?

മങ്ങലെന്നിന്? ഭൂജാഗ്രബലത്താൽ
മംഗലം ഭൂവി വോണഭവിക്കും.

നൃപ

ഇത്തരം കസൃതിമുത്തസഗർഭൻ
മത്തനാംഗുപനേനോക്കിയുരയ്ക്കും,
മുക്തശങ്കമുടനേസമരംതാൻ
യുക്തമെന്നുരവിസുന്ദരമോതി.

നൃപ

സുഗൃഹാലിമമരാതുലനിന്നീ-
മാത്രയിൽസ്വപഥിതമോതണമെന്നായ്
നേത്രസംജ്ഞയിലറിഞ്ഞുതുപഷ്ടം
ധൃത്തനല്ലുകനിമെന്തനമകറി.

നൃപ

“മൃതിൽവച്ചുകിടപാതമർമടങ്ങി-
ബ്ദൂതിവിട്ടുപഥംനിരവേററാൻ
ഭീതിയറുവനമാന്മരുബോൾ
നീതിയല്ലസമരംതവരാജൻ.

നൃപ

സ്ഥാനമിനർവനവാസികളാമ-
ദ്ദീനരോടുസമരത്തിന്നണഞ്ഞാൽ
മാനശാലിഭവമുത്തമകീർത്തി-
ക്കുന്നമായിവരുമെന്നറിയേണം.

നൃപ

പാതമരിൽപ്രചിതവിക്രമിപാതമൻ
മാത്രമാണൊരുവനിന്നഭീഷക്യൻ
ധൃത്തനാമവനമാപതിസേവാ-
പാത്രമാകിലതുദർശലടമേററം.

നൃപ

വല്ലപാടുമവനേക്കാലചെയ്യും-
ലല്ലൽതീൻഭയമെന്തിനുപിന്നെ?
നല്ലപോലെയതിനിന്നൊരുപായം
ചൊല്ലെഴുതവര ! ഞാനുരചെയ്യാം.

നൃപ

സ്വസ്ഥനായ് തപമിയെന്നൊരുവാൻ-
 പ്രസ്ഥനേസ്വയമണ്ണെവധിച്ചാൽ
 അസ്സുശങ്കമയി! കീർത്തികലാവാ-
 നസ്സമിഷമതുമോഷ്ണമല്ലോ.

ആവ

പന്നിതന്റെ വടിവായ് വിപിനത്തിൽ-
 ചെന്നിരുന്നതരമഖൊടുനോക്കി
 മുന്നിലെത്തിയവനൊക്കൾചെയ്താൽ
 നന്നിതിൽ കുറവുമിടുവരില്ല.

ആൻ

പോകണം പരമതിന്നിഹമായാ-
 പാകഭേദമറിയും പട്ടവീരൻ
 മുകനാമസുരനായകനായാ-
 ലാകവേകുശലമെന്നുമരയ്ക്കാം?'

ഒർ

കിമപികലഹശീലൻകൈതവക്കാരതലാമ-
 ക്കമതിശ്ശങ്കിയിത്ഥംശങ്കവിദ്യോതിട്ടുവോൾ [ഭ്രൻ
 സ്വമതിയിലിതുനന്നെന്നോത്തുപോയ് കൈരവേ-
 ക്രമരഹിതവചസ്സേറ്റുറ്റിൽശ്രേഷ്ഠമാവൂ.

ചെ

അക്കാച്ചാതന്നെന്നെന്നെവിചരമാരുമി-
 ച്ചന്നതീർച്ചപ്പെടുത്തി-
 ലിക്കാരംപുണ്ടുദേയ്യോധനൗപവൃഷഭൻ
 മുകനേത്തൽക്കുണത്തിൽ
 സൽക്കാരംചെയ്തുപാത്ഥാ ഹതികരുതിയ-
 ച്ചീടിനാൻകാട്ടിലക്കായ്
 ഹൃൽക്കാരം സാധുസാധിച്ചതിനുസുധികളും
 കൈതവത്തേശ്രയിക്കും.

അഞ്ചാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

ആറാം സഗ്ഗം.

കാട്ടാൻ, പോത്തു, കടുവാ, കിടി: ശാന്തഭാവം-
കാട്ടാത്തപ്പോൾ ജഗത്തു മുഴുവൻ കാട്ടിൽ
കാട്ടാളവീരവടിവായ് നിടിലാക്ഷഭേവൻ
കൂട്ടാളിമാരുമൊരുമിച്ചു കടന്നുകൂടി.

൧

ലീലാകിരാതവരഭീഷണവേഷമാണ്-
കാലാരികാട് വില്പമൊപ്പമടിച്ചിളക്കി
കൈലാസവാസിനിവില്പമുദേഹവ്യംതൽ-
കാലാനുപമതിരുഷ്ടിയിൽ വേട്ടയാടി.

൨

ഘോരാടവീതമിടിച്ച് പോളിക്കുമുൽക്ക-
ഷാരാവമബ്ഭടർവിട്ടു പട്ടസിരഹനാദം
മാരാരിതന്റെ ചെറുത്തൊണ്ണാലിയെന്നിതെല്ലാ-
മാരാൽക്കലൻജഗദണ്ഡവുമൊന്നിളക്കി.

൩

ഘോരായുഗാന്തത്തിൽ വേണ്ടിവരും ജഗൽസം-
ഹാരം ഹരൻ പരിചയിപ്പിതിന്നെന്നപോലെ
വീരൻ കിരാതവടിവായ് മൃഗയാമലത്താൽ
പാരംചൊടിച്ച് വനജീവികലം മുടിച്ച്.

൪

പഞ്ചാസ്രവൈരിപരനിൽ പരമാത്മനാമ-
മഞ്ചാതെ ചേരുവതിലേററവുമീഷ്ടകൊണ്ടോ
വൻപാപവിച്ഛേദശരവൃകരങ്ങളാല-
പ്പഞ്ചാസ്രരിൽ സപദിപഞ്ചതചേർത്തിരുപ്പോൾ.

൫

മുന്നംമതംഗജകലോത്തമമുത്തിയായ് താ-
ന്നെന്നെങ്കിലുംകരുണാഗുത്തിലിയന്നിടാതെ
അന്നംഗജാരികരിപു:ഗവമസ്തകങ്ങൾ
ഭിന്നങ്ങളാക്കി വിശിഖങ്ങും വിശിഷ്ടതുകി.

൬

ഹേമാദ്രിചാപനപശകമരണ്യജീവി-
സ്തോമാഭീഷാതവിഷ്ണുതിക്കുതുനിഞ്ഞനേരം
സാമാന്യമല്ലയമരാട്ടിനെഴാസദണ്ഡിൽ
സാമാജികക്കലഹംസ്ഥലഹാനിമൂലം.

൭

മുമ്പിൽ പതിക്കിലവർത്തൻതലതച്ചുടയ്ക്കും
വമ്പിച്ചുചെമ്പുകൾ പാഞ്ഞുവരുന്നതേരം
തുമ്പിക്കരക്കുളമടക്കിയിടിച്ചിടുന്ന
കുംഭിപ്രവീരരവിടെ പ്രണയിച്ചിതുചും.

വ

ഘോരാരവത്തൊടുമദിച്ചുവരും മരേഭ-
വീരാഗ്രനോടപരമസ്ത്രീകയഞ്ഞതിന്തു
ധാരാമണ്ഡലമരസാഭമസംഭരാനു-
ശ്ചാരാംബുതൻ മദജലത്തിനുശാന്നിനൽകി.

ൻ

ദീപിച്ചുചെങ്കനലുപോലരുണാക്ഷിരൂക്ഷം
ദീപിപ്പുവീരനപസംലാപസമൊന്നരുട്ടി
കോപിഷ്ഠനായി പിന്നസിമനികാൺകിലാതും
വേപിക്കുമാറയികമുലതനായ് ചരിച്ചു.

മ

വാടിക്കുതിച്ചുവിടപക്കളിലക്കുറിക്കും
പേടിച്ചിടാതെ പലമക്കുടമുഷ്ടരന്മാർ
കാടിനകത്തധികമുഷ്ടാടണഞ്ഞുവേട്ട-
യാടിക്കുളിപ്പുവരിലും വിരതൊട്ടുകാട്ടി.

മമ

ചെന്നായ്ക്കുളൽക്കടമരംമറിണുരുത്തേ
ചെന്നാകുമിപ്പുടൽ പിടിച്ചുകുടിച്ചുകീറി
നന്നായ് കടന്നിണമണിഞ്ഞു സിംഹരൂപ-
മന്നാക്കുമാർ വരുമാറവരുല്ലസിച്ച്.

മര

ഹുകാരവാങ്ങൊടുവിഷ്ണുവിഷ്ണുനത്താൽ
വൻകാട്ടുപോതുവിടപിപ്രകരത്തെവിഴ്ത്തി
ലകാപുരോപവനങ്ങളെന്നോങ്ങുന്നതൻ
ശങ്കാവിഹീനമമചെയ്തതു ചൊല്ലിയാടി.

മന

പാലാഴിതൻമമനഃവളയിലുരുവിച്ചു-
ഘോരാഘരത്തിരുടെതീക്ഷ്ണതയേപ്പതുക്കാൻ
ലീലാകിരാതനുടവേട്ടയിലുപമിച്ചു
കാലാനലോഗ്രശരമുക്കുളം ശിശുപാരുമാർ

മർ

“ഏകാഹിതൻവിഷമശിച്ചതുകൊണ്ടുതൃപ്തി-
യാകാതെപോകിലസമാക്ഷനുവേണ്ടുവോളം
ഏകാം” ഭജംഗപരിഷ്കൃതകളിത്ഥമാത്തു
ശോകാവഹംഗരൂപാലിവമിച്ചിതപ്പോൾ

൧൭

വാതായികത്വരയൊടൊത്തഭയന്നപായം
വാതായുപാളികളിന്മേലുണ്ടാകുമായിടാതെ
ജാതാദരംപെരിയചാപമെടുത്തുവേട-
രാതാമുട്ടുജീകൾവുമെവമിഴിച്ചുനിന്നാർ.

൧൮

തൻപാടവംതടവകന്നുവെളിപ്പെടുത്തി-
വൻപാളമുത്രയൊടഗ്രഗണത്തുരത്തി
അമ്പാ! മരിച്ചവരുമുന്നതകണ്ഠരത്തെ-
യമ്പാൽതടുക്കുമൊരുവേദർവിരണ്ടുപോയി.

൧൯

തട്ടിത്തടഞ്ഞിടയിലത്തരുപാളിയേബുഭൂ-
തട്ടിൽത്തരഞ്ഞൊട്ടമരിച്ചുവെച്ചുവട്ടിൽ
കെട്ടിക്കിടപ്പുവരെയനകനുള്ളനാലു-
കെട്ടിൽക്കുടത്തുമിരോട്ടകൾ ധൃഷ്ടമല്ലോ.

൨൦

ശുലംതറച്ചുടൽപൊളിഞ്ഞൊരുശൂരനാംശാ-
ദ്യുലംഭേക്കിടയിൽവീണുവിടാനെവീണ്ടും
നാലംബ്രിയംനവമുഖങ്ങളുമിട്ടടിച്ചാൻ
ശീലംനിജംമുതിവരെയുംമിരിയ്ക്കമാക്കും.

൨൧

വില്ലംകലച്ച ചിലവീരർവലിച്ചുമെവി-
യെല്ലംനരക്കിവിട്ടമല്ലംശസ്ത്രസംഘം
പല്ലംകടിച്ചുപരമാഞ്ഞുവിടുന്നതേര-
ചെല്ലുന്നജീവിതതിയാൽയമനംകഴങ്ങി.

൨൨

വെട്ടുന്നപോത്തിനെയടുത്തൊരുവീരനീക്കി-
ച്ചിട്ടുംകലക്കുമിയലാതെകരാരിയാലെ
തട്ടുംതലയ്ക്കുപരികത്തിയിറക്കിയൊച്ച-
പ്പെട്ടുള്ളകാലമഹിഷത്തിനുകൂട്ടിനാക്കി.

൨൩

വായുപൊളി ചൂവിതതോടുകൂടുന്നേരം
പായുതരക്ഷവരനുള്ളൊരുവക്രമസ്ത്രം
ആയുപ്രണാശകരമാംശരപാളിവെപ്പാ-
നായുള്ളതുണിവിധമാശുഗപുണ്ണമായി.

ര.ര.

നായാടിവിരൻവനജീവികൾ തൻമൊഴ്-
മായാസലേശമിയലാതെ ശരങ്ങളാലെ
വ്യായാമശീലർ വലുതായൊരു വേലികെട്ടി-
പ്പേയാന്നിടുന്നകണപങ്ങളമങ്ങുകൂട്ടി.

ര.ര.

തതപന്നിനയ്ക്കിലഖിലേശപരലീലദണ്ഡ-
സതപങ്ങുതൻപ്രശമനത്തിനുവേണ്ടിയല്ലോ
ക്രതപഗൃഭോജികൾതഥാവധമന്നവേദ-
സതപനപരൂപനടകേളികൾകണ്ടുവാഴ്ത്തി.

ര.ര.

കാലാരികൂട്ടരെമൊത്തുകിരാതനായ് തത്-
കാലാനുരൂപമുഗയാവിഹൃതി മരലത്താൽ
വേലാന്നഭക്തിയൊടുജീജ്ഞേച്ചുവാഴും
ശൈലാടവീനികടഭൂവിലണഞ്ഞുമരം.

ര.ര.

അക്കാലമുള്ളുകിടിത്തടിയൻരവേഷ-
മക്കാലപാശവശസ്നാകിയ മുകന്തെരുൾ
ധിക്കാരവായ്പൊടുമെത്തുകിരീടിവാഴ്-
മക്കാട്ടിലുലതന്നശങ്കമഹങ്കരിച്ചു

ര.ര.

പോത്രിശപരൻരവടിവായ് ദനജാരിമന്നം
ധാത്രിതലോലാരണരക്ഷനടത്തിയെന്നായ്
മാന്തീശവൈരിദനജൻകിട്രൂപിയായ് ത-
ധാത്രിവിദാരണമുടൻസ്സുടമാലരിച്ചു.

ര.ര.

ഏറ്റരംതടിച്ചു തന്നുവാണ്ടകരതപന്നി-
ശൂരൻകടന്നടവിയിൽകലഹിച്ചെതിക്കെ
കാരന്തുപായമതിശൂഷ്മതൃണങ്ങളുപോലെ
തോരന്തരന്നപരജീവികൾ പാഞ്ഞുപോയി.

ര.ര.

മരതൻമതിച്ചുരിയതേറകൾകൊണ്ടു കുത്തി
മുത്തക്കുപോലെതരുപാളിതരുന്നവിഴ്ത്തി
അത്തവിലന്നുവനജീവിമൃഗപ്രജത്തി-
ന്നുരുത്തമുഗ്ദ്ധനെയും സമമച്ചലിച്ചു.

൨൯

അംഭോധിമദ്ധ്യതലമാഭിവരാഹ്മുത്തി-
യമ്പോടിരങ്ങിവിശരിച്ചു ചരിച്ചുപോലെ
അംഭോധരോന്നതനദാരവനോദരത്തിൽ
വൻപോത്രിയായ്തുലക്കൈരുകിക്രന്തടിച്ചു.

൩൦

“ലീലാകിരാതതനപുണ്ടിഹവേട്ടയാടും
കാലാരിദേവനൊടൊപ്പിതിനായ് മൃഗതപം
ഇരലാക്കിലാന്നിടണ്”മെന്നുനിനച്ചുപോലെ-
ക്കോലാധിപാകൃതികലന്നിതു മുകുന്നനാൾ.

൩൧

കൂട്ടത്തിലെത്തിമരണമൃഗത്തെയെല്ലാം
കോട്ടംവെടിഞ്ഞരിയഹ്ലംകൃതികൊണ്ടുകുറി
വാട്ടംപെടാത്തപട്ടവാക്കിടിശങ്കരന്റെ
വേട്ടയ്ക്കുതാനുമൊരുവൃഷ്ടതകൂട്ടിവച്ചു.

൩൨

നായാടിവേഷമൊടുഭൂതഗണങ്ങൾവേട്ട-
യ്ക്കായാസമെന്നിയെ മുതിന്നു നടന്നുകാട്ടിൽ
ഭീയാന്നിടാതെന്നിജനാശമട്ടത്തിരിക്കും
മായാവരാഹ്മതിസാഹസ്യ പാഞ്ഞെന്നെത്തു.

൩൩

പാതമാഹതിക്കുകരുതിപ്പറ്റുകായനാമ-
ലുത്താഗ്രഗൻകമതിസതപരമെത്തിടുമ്പോൾ
ആത്താവന്നെകനിതെൻഹരണപ്പിന്നാക-
മാത്താനുകമ്പനതിരോഷമൊടൊന്നിളക്കി.

൩൪

ആവിഗനായ് മൃഗഗണങ്ങൾമഹോഗ്രരൂപ-
മാവിഷ്കരിച്ചുനടുത്തൊരുപോളിതന്നിൽ
ആവില്ലരാംപ്രമഥവയ്ക്കുമിന്നെതിപ്പാ-
നാവില്ലയെന്നുസഭയംപതരിത്തുടങ്ങി.

൩൫

കത്തിത്തകർത്തുവിപിന്നത്തെമരിച്ചിളക്കി-
 ഹൃത്തിൽകവിഞ്ഞമദമോടുമഹാവരാഹം
 അത്തിഗഭാണസുതനാഞ്ഞുപിടിച്ചുതള്ളി-
 യെത്തിച്ചിടുംപടികിരീടിസമീപമാണ്.

മെന്ത

അമ്മാത്രയിൽ ത്രിജഗതീതരുകന്ദമാകും
 പിന്നാത്രനാമദനമാമിയെയിന്ദ്രപത്രൻ
 തന്നാസത്തിൽനിലനിർത്തിനിമീലിതാക്ഷൻ
 നിന്മായമുച്ചലനമെന്നിയെനിന്നിരുന്ന.

മെ

“നന്നാണതക്കമിവദനതപരിതംവധിക്കാ-
 മെന്നാഞ്ഞുപായമൊരുമുതമുതപ്പെട്ടെന്തൻ
 ഒന്നാമതായ് ചൊവിയിലാത്തുവിധംശിഖജ്വാ-
 സന്നാദമപ്പോഴതിലത്തുതമായ് ശ്രവിച്ചു.

മെ

എട്ടാശകൾക്കുമൊരുപോലെമുഴക്കമേൽക്കും
 മട്ടാശുമാനമവപ്പസ്സുകരിച്ചുവീരൻ
 തപിട്ടാന്നിടുംവിശിഖമൊന്നുദശംവലിച്ചു
 വിട്ടാനുകിടിപ്രവരനിൽ പട്ടവേടുത്തി.

മെ

സത്രാശസേവ്യരുടെയൊന്നൊലികേട്ടുണ്ടെട്ടി-
 സ്സത്രാമനന്ദനനമക്ഷിതരനന്ദനരും
 അത്രാന്തരേസപദിസമ്മുഖമാഞ്ഞെതിർക്കു
 മത്രാസനാംപെരിയപന്നിയെയൊന്നുകണ്ടു.

രം

അപത്തിനെൻപ്രതവിഭംഗമണച്ചുവെന്നായ്
 കോപം കലന്നുകരുക്കുരനക്ഷണത്തിൽ
 പാപംകലച്ചുരികുലാന്തിദമാംശരത്തെ.
 കാപട്ടശാലികിടീമുത്തിയിൽവച്ചുതാങ്ങി.

രം

മല്ലാസ്രവൈരിയുടെസായകമോടുചേർന്നു
 വില്ലാളിവിരമണിപാർത്ഥനയച്ചൊരമ്പും
 ചൊല്ലാളമല്ലാതെരോഷകൾപോലെയാപ്പും
 വല്ലാത്തൊരന്തിയന്നം കിടിയിൽപ്പുതിച്ചു.

രം

മെത്തുന്നവേഗമൊട്ടുണ്ടുവശത്തുനിന്നു-
 മെത്തുന്നഘോരവിശിഖങ്ങൾ തറയ്ക്കുമുഖം
 ഉത്തംഗശൈലവിപുലാകൃതിപോതിതെങ്ങു-
 മൊത്തുള്ളകണ്ണുകൾതുരിച്ചുപതിച്ചുഭൂവിൽ. ര്ന

കല്പാന്നകാലപവനോച്ചുലിതാഭനാദ-
 കല്പാരവത്തോടുകലാദികളുംകലുക്കി
 അപ്പാവിതത്രതരുപാളികൾ തള്ളിവീഴ്ത്തി-
 യപ്പാടുവീണുവിശിഖപയഭിന്നകായൻ. ര്ര

ആകാരമോഗിഖരി തുല്യമനങ്ങിടാനു-
 മാനാതെയന്നചലസാദൃശിസാത്ഥമായി
 മുകാസുരൻസപതിമുകതയംഗമിച്ചു
 പാകാരിശാത്രവതമാത്രമകന്നിതപ്പോൾ. ര്ദ

താനെയുപന്നിയിലുടൻശരമൊന്നുകൂടി-
 ത്താനേതരച്ചതധികാൽഭുതമോട്ടനോക്കി
 സ്ഥാനേധനസ്സോടധനഞ്ചയനാണിടുമ്പോ-
 ലാനേക്കുകൈതവകിരാതനമപ്പൊളെത്തി. ര്ന

സ്ഥൂലാഞ്ചനാദ്രിയശൈശ്യതപുണ്ടകായം
 സാലാസകാരിഭുജദണ്ഡമഖണ്ഡസാരം
 ബാലാക്ഭാസ്സുടയകേശഭരങ്ങൾ, കാല-
 മാലാകലാപമിവയൊത്തൊരുപമുഗ്രം. ര്ദ

ധാരാളമാഹതമൃഗവ്രജരക്തമീകുടി-
 ചാരാൽതളിയനിറമൊന്നു പകർന്നുപോലെ
 ഘോരാഭമാംനയനമുൽക്കടശോണമായി-
 ലാറാധരോന്നതനിലന്നലസിച്ചിരുന്നു. ര്വ

വമ്പുള്ളനീണ്ടോരുകരങ്ങളിൽ നല്ലവില്ലു-
 മമ്പുംധരിച്ചുചൊടിപുണ്ടകിരാതരാജൻ
 സമ്പഷ്ടമായ നിജസൈന്യമടിച്ചുകേൾ
 മുന്മുഖവിക്രമീധനഞ്ചയപാശപമെത്തി. ര്സ്

അവ്യാധനാഥനൊടുചേർന്നൊരുവേദാന്തി-
സവ്യാംഗമെന്നതുകൾക്കു ശമിച്ചിരുന്നു
അവ്യാഹതേശ്വരതപുണ്ടിടുമത്രിലോകീ
ഭവ്യാത്മദായികളുമത്തരമൊത്തുചേർന്നു.

രേ

സർവ്വാത്മദാനസുരഭൃതഫലപ്ലിയാകും
ശർവാണിയൊത്തുകരുണാവരണാധിവാസൻ
നിർവാണദായികതുകാൽക്കരണാകീരാതൻ
നിർവാളമെത്തിയഥപാർത്ഥനൊടിത്ഥമോതി.

രേ

“കാലാമണിപ്രകരമോടിടചേർന്നുപാലെ
വാചം യമാദിമുനികൾക്കിടയിൽകുടപ്പം
നി ചഞ്ചലതപമിയലാരെക്കടന്നിവണ്ണം
നീപ്രവൃത്തിതടരുന്നതു നീതിയാമോ?”

രേ

കാട്ടാളരാജനിവനിൽ ചെമ്മുമാനമേതു
കാട്ടാതെമ ഹരവിദാരിതനാംമുഗത്തിൽ
കൂട്ടാക്കിടാതെശരമെയ്ക്കുതിനാലവന്റെ
കൂട്ടായിനീയുമണയും ശമനാലയത്തിൽ.

രേ

മുട്ടാളനാകിയൊരനിൻപ്രതന്നിഷ്ടയെന്നും
മുട്ടാതെ ജീവിവധമിഷ്ടനൊപെയ്തെന്നോ
ഭഷാശയ! സ്വയമിതിൻഫലമന്തകന്റെ
കൊട്ടാരമാണിനിനിക്കുമുടൻഭജിക്കാം.

രേ

പന്നിക്കിയന്നിടുമിറച്ചിഭജിച്ചിടാനാ-
ണിന്നിഹരയെങ്കിലതുവേണ്ടതു ഞങ്ങൾനൽകാം
മുന്നിട്ടുപാഞ്ഞിടുമരണ്യമുഗത്തെയേവം
കൊന്നിട്ടിടേണ്ടകരണം മുനിവേഷണാനീ.

രേ

ഛാ! കണ്ടുകാകനികളിൽ കൊതിവിട്ടുകഷ്ട-
മാകണ്ണുമാമപിശിതത്തെയശിപ്പതിന്നോ
ആകണ്ടകളുമവുതാടിവിയാൻ ജീവി-
ലോകംകുപ്പാത! കൊലചെയ്തതീനിഗ്രന്ഥം.

രേ

ഹോഹന്ത! ജന്തുനിധനത്തിനുവൃത്തിലേറെ
മോഹംതഴയ്ക്കുമൊരുനീഷ്ഠ. രദഷ്ടബുലേ!
സ്നേഹംതരിസ്സമീപത്തെസമസ്തതപ-
ദേഹംതകല്പ്തിനതാൻ തവതാപസതപം.

ഒെ

നീയുരുനിർപ്പൂണ്! കിരാതവരിഷ്ടരാക-
മിയാളുകൾക്കിടയിൽനിന്നിഹ നിന്ദുകമം
ചെയ്യാനുമെന്തിനതുനിഞ്ഞിതനമൊടേററ
കയ്യങ്കളിക്കുമതിയിൽ കൊതിയെങ്കിലാട്ടേ.

വെ

ദുഷ്ടൻവിലാളമുനിപോലിഹകണ്ണടച്ച
ഭീഷ്മലഭിപ്സതിനതാപസമോടികൂട്ടി
കഷ്ടംതരത്തിനപരാഹതിചെയ്യിടുംനിൻ-
ചട്ടം വിശിഷ്ടമിതുചെയ്യതെളിഞ്ഞുപോയി.

ഒൻ

അത്യാഹിതംതവഭവിച്ചിതു ജീവിതത്തി-
ലത്യാശയെങ്കിലുടനെ കലവില്ലമന്വം
നിത്യാവലംബമിവരെന്നുനിനച്ചതാനേ-
നത്യാനമദഭനെന്നായ് മമകാഴ്ചവയ്ക്ക.

നൂറ

ലാകാൻതുടക്കുമൊരുപന്നിയെലക്ഷ്യമാക്കി-
നീകാളുമായ് വിശിഖമെയ്തുതെററതന്നേ
ശോകാന്തമേകമൊരുമല്ലഭതാർവണക്കി-
ല്ലോകാംഭയംമതി, യിതിൽതവമൊപ്പനൽകാം.

നൂ൧

സവാല്ലജീവിവനജന്തുവിഹിംസചെയ്ത-
ശവാഭിവേശമിയലം വലവൃത്തിയാം
ദവാഗിപുണ്ടുസമരത്തിനുനമൊടേററാൽ
സ്വവാർഭാമിനിയൊരുത്തികൃതാത്മന്യാകം.

നൂ൨

ഏവംകുട്ടത്തൊഴികൈതവവേദനാമ-
ഭൂവൻപിനാകിപകപുണ്ടുപറഞ്ഞനേരം
ഭാവംപകന്നുവിജയൻനീജവില്ലുപോലാ-
ഭൂവല്ലിയും കുട്ടരുഷാപരഷംവളച്ചു.

നൂ൩

പാഞ്ചാലിതൻപുളകിതാംഗവുമപ് പൃഥ്വി
 പൃഞ്ചായലു തടുവുമച്ചൊടിപുണ്ടകൈകൾ
 വാഞ്ചാനുകൂലമടർച്ചെണ്ണിനിയ്ക്കുടഞ്ഞു
 പാഞ്ചാസ്യവീയ്നിധിപാർത്ഥനരച്ചുധിരം.

നൃത്

“ബലിഭൂമത്തോടുകടന്നിഹവന്നനനായ്
 കൃഷിചുപാമ്പിനടെപല്ലകളെണ്ണിടാനായ്
 വലിച്ചുമോഹമൊട്ടനീശ്ശ! ജീവനാശ
 സിദ്ധിക്കുമെന്തതിയേ തുനിയുന്നവല്ലോ.

നൃപ

കത്തിജപലിക്കുമൊരുപാവകനോടെതിപ്പാ-
 നെത്തിപ്പതിപ്പൊരുപതഃഗകലത്തൊടൊപ്പം
 ഹൃത്തിൽതിളപ്പൊട്ടിശരാസനപാണിയായി
 വത്തിക്കുമെന്നോടിഹനീയടരാടുമെന്നോ.

നൃസ

കളുക്കുടിച്ചുകലഹിച്ചവനത്തിലോരോ-
 ഭളുപറഞ്ഞുവിചരിപ്പൊരുനീന്റെഹൃത്തിൽ
 തളുക്കുമസ്ഥിതിമടുശരക്കൾക്കു-
 കൊളുപ്പൊളുലതമതേ! മതിയാക്കിടുംനീ.

നൃപ

ആരെന്ന് നീ യിവനെയോത്തിതുവേദമൂലം!
 നേരെന്തറിഞ്ഞു, ചപലക്കുവിവേകമുണ്ടോ?
 പാരെക്കുമേപുകൾപെരുത്തൊരുമൽതൂണെൻ
 പേരെത്തിടാത്തചെവിചന്ദനയരരതത്രേ.

നൃപ

നിമ്മായമേതുജനതയ്ക്കുമദാരമോദ-
 നിമ്മാണകർമ്മമെന്നായ് സുതൂണാശ്വനായി
 ധർമ്മാതിതപ്പരന്നല്ലയശസചിയാമ-
 ധർമ്മാത്മജൻ സുധിമദഗ്രജനായിടുന്നു.

നൃപ

ഭീമാനവാസുരസുരോശരാക്ഷസക്കും
 ഭീമാജിയിൽസ്വയമണച്ചിട്ടമുഗ്രവീര്യൻ
 ഭീമാബ്രഹ്മണോരുമദഗ്രജനേക്കുറിച്ചും
 ഭീമാംഗണകിയനിനക്കറിവില്ലയെന്നോ?

ഭാ

സത്രാശനാധിപതിമുഖ്യരെയുംബലത്താൽ
 സത്രാസമാക്കിയുടനേളതഭക്തിനായി
 സത്രാസത്തൊടുവാണ്ഡവമേകിയോര-
 സ്സുൽത്രാണകാരിവിവനോ വിജയൻജയാന്യൻ. 61

ഭ്രോണാവൃദശികപദാശ്രയിശശുലോക-
 പ്രാണാന്തകാരിപുകൾപൂണ്ടൊരുപാതമനി ഞാൻ
 ബാണാസനത്തൊടുവസിക്കവെവന്നെതിക്കാ-
 നാണായിടന്നൊരുവനിലാതന്നിലുണ്ടോ? 62

കൂട്ടാളിയാം ദയിതയൊത്തുകിഴക്കുമാനി-
 കൂട്ടാൻ ഫലപ്പെടുമൊരിത്തടിവില്ലുമേനി
 കാട്ടാളമുഖ!മൃതിയിൽകൊതിമുലമോടി-
 കാട്ടാതെനില്പതിഹമദ്യബലത്തിനാലോ? 63

സന്താപഹാരിവിജയിച്ചുഹിമാദ്രീഭൂവാം
 സന്താനവല്ലിപടരംശ്രീതകല്പശാഖി
 ചെന്താരിനൊത്തൊരുതദീശപദത്തെയിണാൻ
 ചിന്താവകാശമിയലാതെജീച്ചിടുന്നു. 64

മാനിച്ചുമന്മവിമാഥിപദോയത്തെ
 ല്യാനി ക്കുമെൻനിയമമകിടിഭഗ്നമാക്കി
 ആനിയ്ക്കുന്നീക്കിയൊരവൻഹതനായപോലെ
 ഹോ! നിഷ്ഠരപ്രകൃതിനിയമുടൻനശിക്കും. 65

മൃതിക്കായ്വന്നീടും മൃഗയഹതക! ക്ഷിപ്രമടരി
 ന്ണെതിക്കാവൈകുന്നുമമശിരിശസേവയ്ക്കുസമയം
 മതികീറുന്നീരും നിടിലമിഴിയും പൂണ്ടശിരിശൻ
 മതിക്കേറശല്യംസകലവുമകറട്ടെസഭയം. 66

ആറാംസ്തംഭം സമാപ്തം.

ഏഴാം സർഗ്ഗം.

സുരനായകസുന്ദരസാഭിമാന-
സ്വപരമേവം സ്വയമുജ്ജ്വലിച്ചനേരം
സുരസിന്ധവിനം വലത്തുഭാഗം
ചിരമന്നാരഭനം ചലിച്ചിരച്ചു.

ഫ

ഭജവിക്രമശാലിയാഞ്ജനേയ-
ലപജനക്വാബ്ധവമഗ്നിസാക്ഷകരിച്ചോൻ
വിജയൻവിവരിച്ചവാക്കുകേട്ടാ-
ശ്ശജചമ്മാംബരനം ചിരിച്ചുരച്ചാൻ.

മ

“മതിയേതുമെഴാതെയപ്പിശാചാം-
മതിചൂട്ടന്നവനേബ് ഭജിച്ചിടുന്നോൻ
മതിവംശജനാംകിരീടിയോ നീ ?
മതി, ചൊല്ലേണ്ട, ധരിച്ചുകൊൾ്ളമെല്ലാം.

മെ

കരതീക്ഷ്ണതയേതുമാറഭോഷാ-
കരനാകുന്നകളങ്കിതന്റെവംശം
കരംകൊണ്ടുനിന്നയ്ക്കുപോലുമശ്ശീ-
കരമെന്നാരറിയാതെയുള്ള പാരിൽ ?

ന

കലജാതികൾനന്നു; മകുവൻതൻ-
കലമാൻള്ളൊരുക്കുയിൽജനിച്ചോൻ
മരലതാപസനൊത്തുനയ്ക്കുഭർത്തൃ-
നിലയാളുവേദുകേളീചെയ്തപോലും.

ഉ

പറയുന്നതുതന്നെപാപമിന്ന-
പ്പുറമാവേളയിലുരുവിച്ചവിഭാൻ
കറവെന്നിയെവേട്ടമങ്കയിൽതപൽ-
പ്പിറവിക്കുള്ള ചരിത്രമാവിചിത്രം.

എ

സതിനിർജനയിത്രികന്യകാതപ-
സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെപരോപഭോഗകമ്മം
ധൃതിയോടുണ്ടത്തീവന്നതാമ-
ധൃതിവെക്കാലുവുമാചരിച്ചുപോന്നു,

ഒ

തളയൻതവതാതനാന്നിരിക്ക-
ന്നളവിൽതാനവളുണ്ണോടുക്രി-
വിളയാടിരമിക്കുവേതെരിക്ക-
ന്നളവായുള്ളവർനിക്കുരംഗമുമാളർ.

വ

തവവാശവിശുദ്ധിയോത്തുവാഴ്ത്താ-
രിവനാവില്ല, വിശേഷമെന്നുചൊല്ലാം
ഭവനത്തെവെടിഞ്ഞുകാട്ടിലെന്നും
നിവസിയ്ക്കുന്നതുകുത്തലക്ഷ്യം

ൻ

നയശാലികൾനിക്കുള്ളയുപേരും
നിയതൈകൃസ്ഥിതിയേതിലുംകലനോർ
സ്വയമംഗമുഴഞ്ഞൊരുത്തിയെത്താൻ
പ്രിയയാക്കിപ്പുണയത്തിൽവാണിടുന്നു.

എ

നിലവിട്ടൊരുനിക്കുരംസോദരന്മാർ-
പലരൊന്നിപ്പോലൊന്നായിപ്പോലാത്ത
നിലയരവസിപ്പിടുന്നതിന്നി-
മലവേദക്കുറിഞ്ഞിടത്തതത്രേ.

എ

വരശാത്രികൾനാട്ടിലില്ലയെന്നോ ?

സുരകേളിക്കൊരുനാരിപോരുമെന്നോ ?
പരമത്തുനിനച്ചുനിക്കുരംമോശ-
ത്തരമായ് ശാക്കുകണക്കുവാണിടുന്നു.

എ

വലയേണ്ടവുമാകിരാതയോഷിൽ-
ക്കലമിക്കുന്നനൂവിലുണ്ടസംഖ്യം
ചിലവിലുകനിഞ്ഞപേക്ഷചെയ്യാൽ-
ചിലരേക്കൂടിനിനക്കുനൽകിടാംഞാൻ.

എ

അതുപോട്ടെ, ഭവൽഭജപ്രതാപ-
പ്പതുയ്ക്കുള്ളൊരുവുത്തരമാത്തിടുമ്പോൾ
അതുലസ്ഥിതമാണിടുന്നു, ചൊല്ലാം
മതുമല്ലാപറയേണ്ടി പന്നവല്ലാം.

എ

അധിഭൂതലമായുവീയുവാ-
 ന്നിധിഭൂതോധനനന്നതപ്രതാപൻ
 അധികംവിജയിച്ചിട്ടു, യുഷ്ട-
 ദിധിഭൂതോകാട്ടിലലച്ചിലിന്നമല്ലോ.

മെ

ധൂതരാഷ്ട്രം ജരാട്ടധൂഷ്ടഭാവോ-
 ലതരാംനിങ്ങളെനാട്ടിൽനിന്നുദരം
 ധൂതമോദമടിച്ചുകൊരിയിട്ടും
 ബന്ധന! മാനത്തിനമാരെമില്ലയെന്നോ?

മന്ന

തൂതഭീഷ്ടകുപാലിയോഗ്യർവാഴും
 പെരുതായുള്ള സദസ്സിൽവെച്ചുതന്നെ
 വിരുതാണൊരുനിക്കുൾവേട്ടതാമ-
 ത്തരുണിക്കൊന്തയിശേഷമാനമുണ്ടാത്താൻ?

മെ

നെറികെട്ടനിനക്കുമാനമെന്തെ-
 ന്നറിയാമോസ്വപവധുകുപാശ്ശകുക്കുൾ
 തെരിപൂണ്ടുപരൻവലിച്ചിഴച്ചി-
 ടെറിയുംവേളയിൽമെഴുനാമാമഹത്വം.

മവ്യ

അരിപീഡനമേറുനാട്ടിലെക്കും
 തിരിയാത്തതമരകൂട്ടർനിക്കുൾ
 പരിതഃകരിനാടവീതടത്തിൽ
 പ്പരിതാപത്തൊടലത്തുവാഴ്കയല്ലെ?

മൻ

പലകാട്ടുകിഴക്കുശിച്ഛജീവി-
 ചുലയുന്നിക്കളിലില്ലനാണമേതും.
 വിലയറ്റിനിയുംവിദഗ്ദ്ധനെന്നാ-
 യ്തിലപിക്കുന്നൊരു നീ വിചാരശൂന്യൻ.

മം

ഭവനത്തിലലഞ്ഞുഭിക്ഷവാങ്ങി-
 പ്പവനംകുന്നിലിരി ജമുഗ്രമുത്തി
 സ്വപശംവദനായ്ഭവിപ്പതിന്നോ
 നവസങ്കല്പമൊക്കെ! മഹാവിശേഷം.

മെ

തുണിപോലുമെടൊതെശുലതെണ്ടി-
 പ്പണികൊണ്ടിട്ടുപജീവനംകഴിപ്പോൻ
 ഫണികണ്ഡലനാമഹാപിശാചിൻ
 പ്രണിപാതംപതനത്തിനേഭവിക്കൂ.

൨൨

അപശങ്കമിരന്നശിച്ഛിട്ടന്നോ-
 നപരക്കെങ്കിനെവാഞ്ചിതത്തെനൽകാ?
 അപഥത്തിലുമോ തൊടുന്നതെല്ലാം
 നിപതിക്കുന്നതുനിന്റെ കമ്മദോഷം.

൨൩

മതുക്രൂരനിലേറിടുന്നശുല-
 ക്കുതുവിധാംസിയെനീഭജിച്ചിടേണ്ട
 ഇതുമാതിരിനമ്മെയശ്രയിച്ചാ-
 ലതുപോരുംതവകാമമേകിടാം ഞാൻ.

൨൪

സ്ഫുടമിത്തമുഗ്രസംഗരോദ്യത്
 പ്പട്ടമുലാപനമൊടൊത്തഘോരവാക്യം
 ദൃഢവിക്രമീകേട്ടുപാതമനസ്സൽ-
 ക്കെടരോഷത്തൊട്ടുഗാഢധിവത്തെനോക്കി.

൨൫

പകറുപുണ്ടൊരുതൻകലത്തെയും, തൽ
 സകലാധിപരനാംസുരാരിയേയും
 പകയോട്ടുഭജിച്ചുവാക്കിനന്തം
 സ്വകലാപലാപനിയാൽകിരീടിച്ചേത്തു.

൨൬

കലഹത്തിനൊരുക്കിവന്നതാമി-
 ക് വലനിൽസാന്തപവസ്സഭംഗിയല്ല
 ബലമേഫലദായിയെന്നരയ്ക്കും
 നിലയിൽച്ചാപമണിസ്വപനം മുഴക്കി.

൨൭

സുരമാധിലസൽപദാംബുജത്തേ-
 സുരണംചെയ്തുവസിക്കുമകിരീടി
 സ്വപരണൽഗുണകാർമുകാഖ്യവീണാ-
 സ്വപരമേല്പിച്ചു, സുരർഷിതുഷ്ടിവാച്ചു.

൨൮

അനുവാസരമക്ഷമാലയിൽത്താ-
നനുരഞ്ജിച്ചിടുമേഗുലീവ്രജത്താൽ
മനജാധിപനാത്മമെരലിയിൽതൻ
മനചൊല്ലിപ്പതുപോലെചേർത്തുനാദം.

൨൯

നിജഹൃത്തുസദാസുമേഷ്വഹൃത്തിൻ
ഭജനത്തിൽദ്രവരകതമെന്നപോലെ
വിജയൻമിഴികൂടിരകതമാക്കി
ബദ്ഭജവീഴ്ചോലാതനപ്പൊഴുജചലിച്ചു.

൩൦

ഇതുകൈകളുമന്ത്രസന്ത്രയോഗം.
പൊരുളൊപ്പംസായമഭ്യസിക്കുമുലം
വിരുതൻശരകാർമ്മുകങ്ങളിൽത്തൽ
പെരുമാററത്തിനുചെററുതാൻപരുങ്ങി.

൩൧

ശശിമെരലിപദംഭജിച്ചുവാഴും
വശിയാംപാതമനുവാശികൂട്ടുവാനോ
വിശിഖാസനമെരവികണ്ഠഭാഗം
നിശിതാഭ്രാജസനാഥയായ്ഗമിച്ചു.

൩൨

മഹനീയതപസ്സമാഖ്യധാത്രി-
രുധമോടൊത്തു കലച്ചുപാതമധാപം
ഹ ഹ! തൽഗുണമോമഹേശസേവാ-
മഹമോതുംപടിയാശ്രുതിക്കിണക്കി.

൩൩

പടുത്തൊണൊലികൊണ്ടുദിക്കിനെക്കടും
പെടുമുറക്കമ്പമൊതുക്കിവെപ്പതിന്നോ
കടുകോപമൊടംശ്രിയൊന്നുഭൂട്ട-
നടുമാണിക്വമവൻബലത്തിലൂന്നി.

൩൪

ഗഹനാന്തരമൊക്കെയുംകുലുക്കി
ഗുഹനാലുംബഹുമാനിതപ്രഭാവൻ
കുഹനാപടുവേദനിൽബലത്തോ-
ടഹനാലഞ്ചുശരങ്ങളാഞ്ഞുവിട്ടു.

൩൫

ഭനുജാശരമർത്ത്യശോണിതത്താ-
ലനരഞ്ജിച്ഛതിളക്കമശ്ശരൈഃപം
മനുജേശവിമുക്തമീശപരൻതൻ
തന്മരകതസ് പൃഥ്വിയോടുചെന്നുകേറി

നന്യ

പരമാഞ്ജുവലിച്ചുവിട്ടതാമ-
പ്പരമാസ്രക്കൾ പരാന്റിദായകങ്ങൾ
പരമാമിപവിത്രമുത്തിതന്നിൽ
സ്ഥിതിരമാപുഖമശങ്കമായ് പതിച്ചു.

ന. 6

കരുണാവിധികാളകണ്ഠനേതും
കരുതീടാഞ്ഞൊരുതെക്കുണ്ണുമോടുകൂടി
കരുണാധശരങ്ങളേറ്ററന്നേരം
ഗുരുമോദാതുളതസ്സംഭ്രമങ്ങളാൻ.

നവ

വിജയന്റെയ്യതിപ്രഭാവവായ് പും
ഭുജവീര്യസ്ഥിതിയും നിനച്ചുനാനും
ഗജചർമ്മമുട്ടക്കുവോൻ വിശേഷാൽ
നിജപുത്തിൽ ബഹുമാനമെന്നിയന്നു.

നൻ

ശ്രവമെൻമഹിതാസ്രമേഘവാങ്ങാ-
നിവനംമൻഭവനത്തിലെന്നുന്നായ്
ശിവനോളത്തളിഞ്ഞുതൽപ്രഹാരോ-
തഭവതാപത്തിലുമിതമുത്തമതപം.

രം

അനിവായ്യബലാഭിമാനമിനി-
മുനിയീൽകാൾമതുതെല്ലടക്കുവാനായ്
ഇനിയൊന്നടർചെയ്തുതന്നെയെന്നും-
ക്കനിവാളംശശിമൈലിതീർച്ചയാക്കി.

രം

മഖഭുക് പ്രഭുസേവ്യനാക്കിരാതി-
മുഖമീക്കിച്ഛസമാസമാഹവാതനം
സ്വപ്നരാഗ്രശരങ്ങളാണസ്യപത്-
സ്വപ്നതീക്ഷ്ണങ്ങളൊക്കൊടുത്തു കാർമ്മുകത്തിൽ.

രം

കരുതിയ്ക്കിടകൊട്ടുവെത്തുക-
കരുതാതിൻനിന്നും പ്രധാനമെന്നായ്
കരുതിക്കളിയെന്നുവെച്ചുരോഷാൽ
കരുണാമൂർത്തിയുമസ്രപാളിതുകി.

രഞ്ജ

കരുവീരനമാക്കിരാതരാട്ടം
ഗുരുഭാഷണെടുത്തോരസമ്പ്രദായം
ഒരുപോലെതൂങ്ങിയെടുത്തുപോൾ
പുരുഷാധിപതിയാൽ സ്പന്ദനമുണ്ടാകൂ.

രഞ്ജ

വലഭിൽസുതനൊത്തുസപ്തരാട്ടം
വലയംപൂണ്ടവനാജിയെഴുതിയോൾ
വലയാനിടയേന്നിതാത്രിലോകീ
വലയംകൂടിവിറച്ചുഭീതിമൂലം

രഞ്ജ

പടമലാപനിപോലിപ്പുകൾതമ്മിൽ
പ്പടയിൽ തീക്കണ്ണമണഞ്ഞുതട്ടിമുട്ടി
പടയംനിന്നുവന്നുനത്തു
മടയിൽചേർന്നിതുസംഭവപ്രകമ്പം.

രഞ്ജ

പരമാശ്വരപാളിമേളനത്താൽ
സ്തരശ്ശിപ്രബലസ്ഫുലിംഗജാലം
തരളദ്വതിഭീതിയോടുതാരാ-
നിരവീഴംപടിയുജ്ജ്വലിച്ചിതപ്പോൾ.

രഞ്ജ

സ്വപനസ്സിലതീവകൈതുകത്താൽ
സ്വപനസ്സംഘമുടൻവിമാനമേരി
സ്വമഭാവമകന്നുപോരമാന്തൽ-
സ്വമരകാണമതിനംബരത്തിലെത്തി.

രഞ്ജ

പ്രഥമപുണ്യമേശ്വരപാലർചെയ്തും
പ്രഥമനംപോരമഭൂതപൂർവ്വമെന്നായ്
കഥകേട്ടുനെയും സുരപ്രജത്താ
ലഥവാതിൽ സ്തലമനുസ്മരിയായി.

രഞ്ജ

അമരപ്പിസഹഷമനുഭവേ-
സ്ഥമതംപോലുചിതം സ്ഥലംപിടിച്ചു
അമരുന്നവർ പിന്നിലെത്തുവോരാ-
മമരന്മാരെടുമല്ലിടേണ്ടിക്കായ്.

൭൦

സുരസിദ്ധസമീലഘഷണോദ്യത്
സ്ഥരമെങ്ങുംഗഗനത്തിലനുപൊങ്ങി
പരമനുഭവതൽക്കപുഷ്പരത്തിൽ
സ്ഥിരമായ് ശബ്ദഗുണതപമുതഭവിച്ചു.

൭൧

വൃഷവാണരകേതുസായകാശീ-
വിഷവശ്ശങ്ങളുനിസ്തൃതീഷണങ്ങളു
വിഷതീക്ഷ്ണമുഖത്തെന്ദാൻലോകം
വിഷമിഷംപട്ടിമുടിയക്കുബിംബം.

൭൨

അനവദ്യപിനാകഗാഞ്ധിവോദ്യത്-
ഘനപാപോമുലിതാശുഗോലൂരത്താൽ
വനപാംസുവിയത്തിലുംതഥാ ദ-
ദ്ദിനലോരന്ധതപാരിലുംപരന്നു.

൭൩

ശരകൂടവിനിമിതോരുശാലാ-
ന്തരമാൻമുള കിരാതഫൽഗുനന്മാർ
തരസാവിപുലാജിചെന്തൊന്നും
സുരസാത്മത്തിനുകണ്ടിടാതെയായി.

൭൪

സുരവൈണികരാത്മവീണയിൽതൽ-
ക്കരസംവലിതസാധകാഭിമാനം
ഹരപാത്മശരാസനങ്ങളിൽസ-
തപരപാണിക്രിയകണ്ടുസന്തുജിച്ചു

൭൫

പുകളാൻപിനാകവും പൂമുത്രീ-
തികയും ഗാഞ്ധിവവുമുരുസപനത്തിൽ
മികവാൻശീതാഗ്രസാമകാഗ്ര-
പ്രകരവക്രതയോടു തുകിതാനേ.

൭൬